

Alte rote Leder 2. Auflage 1711. R.S. 1711.

1. Gabrieles Schwederi de Matrimonio ad horganaticam.
2. Joh. Barth. Heroldi de Fato Matrimonii.
3. Henr. Bodini de fallaciis iuris ollagia.
4. Pet. Mülleri de Hierologia s. Benedictione Sacerdotali.
5. Adriani Beieri de Sigillo Confessionis.
6. Cris. Melvojeli de obligationibus fuit in ecclesia & facultate sonante.
7. Petri Mülleri de Planno Confessionario.
8. Cris. Melvojeli de Actis Electorum.
9. Eustudem de Vaccinatore coram tunc.
10. Cris. Thomasi in indicia distinctionis inter raregia et Hispania.
11. Cris. Melvojeli de Rhone Electoratu.
12. Eustudem de Scanno Comitatu hanovero.
13. Ric. Christophi Grecorum de Edicione Imperiali.
14. Eustudem de Redintegratione Circuloru S. R. f.
15. Dr. Grodysch von Marleborough & Syring in Reife Christi Nam.
16. Henrici Socci de Precedentia.
17. Joh. Gustav. Elberat. de scipalibz vulgo van Moltke.
18. Henr. Hildebrandi de diversitate lapidum & ferarum coram tunc.
19. Joh. Klingeri de Dose.
20. Ehardi Spitzii de Stegnatis.
21. Joh. Georgii Tichtperi de Admiratione monachorum etc.
22. Henrici Kuetenius de Comitatu Biofusco obvia praeveniuntur.
23. Eustudem Concretatio ad futurum prima Canticis ad certiusq; edificari.
24. Joh. Brunnenarii de Dardanarii.
25. Hermanni Zollii de Promissionibz generosa fide vallatis.
26. Henri Socci de Instrumentis mutui praecepitis clausulis in brach.
27. Joh. Christophi Hartungii de Scalptis Heidelbergis et scabnis pugn.
28. Georgii Wolfgangi Meldei de Grecis.
29. Eustudem de Iocubo.
30. Henrici Linkens de iure Kenton.

31. De fijariis q̄ haud raro novis nuptiis perfractiōnem dīse,
et orum culmorum frugum etc.
32. Gabrieles Groddeck novi Canonis Rist.
33. Joh. Christo Konig de Officio mariti expositu uxori.
34. Joh. Philippi Stratici de Commerce iuris canonifice veris
contractib⁹.
35. Ius de Heretique Böckmeri de conscientia tempestatis
Norma.
36. Joh. Bern. Trippi de Jure Fontium.
37. Joh. Petri. Latēwig. de Jure Postū hereditario.
38. Ejusdem Jura Valerius marii Militi Emeritor.
39. Jac. Frid. Ludovici de factotutori Exequitibus non
prostanto.
40. Sim. Gryphii de Jure Compensationis de proficit mandat.
41. Christ. Meldroscii de Jure Embryonii.
42. Hericci Ecclisi de Commissis ubi de Mercib⁹ contr.
bando.
43. Jac. Frid. Ludovici Problema Juridicā in et
quatero effectu hanani iuris considerent.
44. Sam. Gryphii de Diverso Coloniae Jure.

—

37

Q. D. B. V.
DISSERTATIO IURIS PUBLICI ET FEUDALIS;
**DE IURE
POSTARVM
HEREDITARIO,**

Bom Recht des
General-Erb-Postamts/

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDER. WILHELMO,

REGNI PORVSSIAE PLVRIVMQUE
EVROPÆ PROVINCiarVM HEREDÆ.

PRAESIDE
DN. IOHANNE PETRO Ludwig/

I. V. D. Potentiss. Poruss. Regis Consiliaria & Historiographo,
Prof. Publ. & in Duc. Magdeb. Archivario,
PATRONO AC PRAECEPTORE
AETATEM COLENDO,

DISSERET IN PUBLICVM
IACOBVS CHRISTIANVS Schönbeck/

Potsdamensis Marchicus,

H. L. Q. S.
D. XIX. MENS. JAN. c/o locciv.

NALAE, TYPIS CHRISTOPH. ANDREAE ZEITLERI, ACAD. TYP.

DE LAURE
POSTARVM
HEREDITARIO.

DN RIDER ALINEO

DN JOHANNI PETRO (S)GELIA

JACOBIS CHRIS(TH)US M(AR)TINUS (S)COPULIS

§. I.

Enuit iam olim hanc
consuetudinem Germania, ut *m*u-<sup>Solenne est
in S. R. I.</sup>
nera potioris momenti non uolu-<sup>munera iure
bili & uagae sorti exponeret &, quod hereditario
deferrri.</sup>
huic familiae nunc obuenerat, id
mox in aliam iterum, dubio & an-
cipiti deferret casu euentuque: sed
decora gentilitia daret, quae in eadem domo, sine ullo
conversionis metu, florescerent & perennarent. Mire-
ris id in gente, quae ab *hereditariis* regibus omni casu ac
nullis non rerum, ac temporum periodis ita abhorruit,
ut, quories etiam in partes iuerat, in hoc tamen puncto
unanimitate quadam conspiraret. Intellexerunt hoc
ipso quoque Caesares Germanici. Neque enim ullum
corum, si unicum *Henricum*, eius nominis VI, exceperis (a)

A in

(a) De hoc enim IOANNES MONACHVS apud auctorem Chronicorum magni
Belgici ita loquitur: imperator Henricus VI uidens regnum Almanniae
& imperium Romanum propter frequentes mutationes imperatorum
multa mala perpessum, priusquam nota principum in persona imperato-
ris possent conuenire, ordinauit; UT AMPLIUS ELECTIO NON FI-
ERET; sed per solam SANGVINIS successionem imperium conferretur,
ita ut HEREDITARIE IMPERATOR FIERET. Idem fere GOBELI-
NVS PERSONA: Henricus VI concordauit cum principibus regni, quod
liberi post eum HEREDITARIO iure regnum obtinerent. Sed contra-
dictum est a principibus Saxoniae. Confirmat historiam codicis MSC
Henricus MEIBOMIVS in Apologia pro Ottone IV. p. 115.

in uniuersa rerum Germanicarum historia offendere ac reperire licet, qui animum uel spe ulla uel consiliis prodiderit iuris *hereditarii*, regali familiae inferendi. Ut adeo nostratis omnino gloriari fas sit, electitiis regnis ubique terrarum euersis, solum fere Germanicum, post ingentia rerum, temporum, ac casum internalla, etiam nunc integris ac nulla netustate corruptis fulcris persistere.

Exemplis id docente.

Vicariatum.

Sabaudi &

Porusiae
Regis.

der Reichs-
Fendrich.

des Reichs-
Ober-Hof-
meister.

Trompeter
und Kesselfli-
cker Schutz-
hessen.

S. II. Nihil autem hoc obscurit institutis veterum Germanorum, quin *munerum*, Caesari Imperioque praestandorum dignitates ipsi perpetuas atque *hereditarias* esse uellent. Quod plurium generum exempla nobis ostendunt, alia forte occasione e uetus historiarum monumentis plenius eruenda (b). Per epitomen nunc iuise & pleraque indice tantum dito attigisse, nostro arguemento sufficit. Sic, praeter ordinarios in Germanico imperio VICARIOS, Saxonem & Palatinum, in Italia eadem prouinciam habet dux SABAVDIAE, in Arelatensi autem regno princeps ARAVISIONENSIS, quam VICARIATVS dignitatem, cum Auriaco principatu ad poten- tissimum Porusiae regem, omni iure, deuolutam esse. ubi (c) iam scripsimus. De hereditario VEXILLIFERI munere quandam inuicem contendere potuerunt SAXONIAE elector & dux Württenbergicus. Supremi AVLAE MAGISTRI (Erz-Hoffmeister des Reichs) honore Lotharingiae duces polluerunt, cum illi imperio adhuc clientelai obsequio essent addicti. Tutela TVBICINVM SAXONI electori commendata Patrocinium hominum VAGABUNDORVM (der Kesselflicker/Welschen/uñ anderer fahren-

der

[b] In dissertatione de OFFICIALIBVS IMPERII praeter illos, quos descripsit VVagenseilius. Cuius opera inter munera principum electorum eorumque, qui his suboficiales sunt, subsistit.

[c] Arausio adserta n. IX. p. 9.

HEREDITARIO.

3

Der Handwerker und Heckenfrämer /) & Palatino & Brandenburgico electoribus commissum. Suprema IVDAEO-
RVM praefectura adhaesuit archiepiscopatui Moguntino.
PISCATORES S. R. Imperii se etiamnunc dicunt Comi-
tes Wernigrodani. VENATORES Imperii plures audi-
unt Carinobiac, Pomeraniae, Misniae & Würtenbergici prin-
cipes. ARCHITECTORVM Imperii titulos Olden-
burgenses Comites habuisse, reperio. Dominis de Pleß
cura remediorum contra INCENDIA urbium, ac pago-
rum delata esse, dicitur. Thuringiae Landgrauii Spar-
tam ADVOCATIAE habuerunt in S. R. I. VTRICV-
LARIIS patroni a Caesare dari dynastae Rapoßteinenses, Reichs - Pre-
PORTARVM custodiae in solennibus Caesaram, ac or-
dinum conuentibus etiamnunc nobilis Werderiorum fa-
milia praefecta est. Et plura sorte sunt hereditaria im-
peri munera generis eiusdem, quae milii nondum, in
historiarum tractatione obuenerunt. Atque haec o-
mnia non eum in finem adduco, ut honores infra digni-
tatem imperii cauillatoribus prostituam: sed ut morem
firmem exemplis hereditariorum munerum in Germa-
niae.

§. III. Neque vero id sine ratione factum esse, Causae mu-
arbitror a maioribus nostris: ut potius causae satis ma- nerum hered-
nifestae sint, quae hoc institutum illis commendasse ui- ditariorum.
dentur. Principio enim plurium munerum ea natura, a) ut ad ea fi-
est, ut, nonnisi longo rerum usu edocti, ea feliciter susti- lii educi que-
nant. Peropportune igitur fit, si parentes filios suos ad
hanc spem educant, & mox a primis pueritiae annis re-
rum gerendarum notitia instruant, imo, quod maximum
est, arcanorum etiam reddant participes, ut per occultas
uias iter dirigant, cum nouitii peregrinatores saepius in
denia deflectant &, si bene agitur, nonnisi per longas &
inuti-

A 2

b) maiora curia ad ministrant.

inutiles ambages pensum suum emetiantur. Deinde non eam fidem, industriam, solertiamque probabit, qui munus, se mortuo, in aliam familiam delatum iri credit, ut adeo factae fementis messem hominibus peregrinis relinquere videatur. Contra autem ea boni cuiusuis parentis indeoles est, ut arbores serat, liberis profuturas. Tamen etiam aequitas quodammodo uult, ut, qui praeclarissime repubica merentur, eorum memoria seculis etiam venturis conseruetur, & in posteris quoque praemia extant, ingenti ad idem faciendum apud illos, qui uiuunt, incitamento.

Adplicatio
dictorum ad
hereditaria
munera Po-
TARVM.

§. IV. Quodsi eodem nunc iudicio momentoque postarum munera aestimentur, facile intelligetur, nullam causam, ex hac tenus enumeratis, defore, quae hereditaria iura principibus in hoc negotio non commendare uidetur. Principio enim *suprema postarum praefectura* in arduo ac difficiili labore posita est, ut virum requirat, viarum, angiorum, itinerum cum in propria, tum in viciniis & longe disitis regionibus uersatissimum, summatis egrium atque doctissimum peregrinatores. In Germania nostra in primis, ubi tot principes postas alunt & quadam aemulatione sibi inuicem obtrectant, ut adeo literarum rerum ac hominum transvectiones facile in alia itinera flectant atque eo migrant, ubi cursus uelocior & expeditior est, & minoribus impensis conficitur. Secus in regionibus, ubi postae imperio unius parent. Hic enim omnis metus cessat, fore, ut lucrum, quod meae nunc ditiones e cursu publico capiunt, his alias praeripiant. Annonae praeterea curam habeat praefectus postarum. Sed neque hanc, nisi longo terum usu acquirit, scilicet moribus ac industria incolarum, natura ac fecunditate regionum commerciisque cognitis, quarum terum

HEREDITARIO.

5

serum notitia plures sane annos uult, quam cui unius hominis aetas sufficere uideatur. Multum igitur refert, si una familia suos in hoc genere a primis incububilis doctrina praesidiisque instruere, ac communire posse, ut pueri negotiis adsuefiant, quae uiri deinceps tractaturi sunt. Dumi haec scribo, in mente obuersantur Wartenbergici Comites. Hos enim, cum nuper Eerolini essem, cursoriis tubulis accinctos, non sine animi quadam laetitia, conspexi, quamuis illi ex ephebis nondum excessissent. Ita enim haud dubie magno parenti usum est: ut renella filiorum aetas, natura quasi duce, ad ea officia flectetur, ad quae ipsa natalium sorte, argumento l. 5. C. de fabricensibus Potentissimus Porussorum rex eos destinauisset. Quod si uero ceterum Praefecto omnia haec cognita etiam sint perspectaque: multa deinde solertia industriaque opus est, si haec in commoda & incrementa uertere uelit iuris postarum. Atque hoc est, quod hereditaria iterum munera suadere & commendare uidetur. Non enim sumtibus parcer; non operis; non fortunis ullis, ut provinciae demandatae limites proferat, quam quis nouit familiae aut posteris suis perpetuo iure a principe relictum iri. Er, nisi prorsus fallor, quocumque demum in loco cursus publici prudenti institutione, expedita cura, legibus conformi celeritate conficiuntur atque inde, propter literarum ac peregrinatorum frequentiam, principi ac subditis quaestum potius dant, quam ut ullo onere premant, rem publicam: ibi certissimum fere est, rei cursoriae spartam praefecto commissam esse cum iure hereditario.

¶ V. Ante uero quam haec rite expendamus, iuris postadicendum est, eandem uocis postarum appellationem, cum una ad diuersas significationes habere, inuicem ante omnia bellatio significatio, ne distinguerendas. Has enim cum omnes uere autores inter diuersa.

A 3

inter se commiscuerint & confuderint saepius, fieri non potuit, ut de ipso deinceps iure postarum sibi constarent. Enarrabimus nos summam hanc diuersitatem singulaque exemplis illustrabimus: ut pateat, de quonam genere nobis futura inprimis sit disputatio.

Principio no-
tat faculta-
tem, suis IM-
PENSIS postas
instituendi,
sui tantum
fuorumque
causa.

§. VI. Principio quidem *ius postarum facultatis notat, equos ac ueredarios alendi suis solum impensis, sui etiam fuorumque causa, non aliorum.* Duo hic aduerti-
rentur, quae huius generis postas ab aliis omnibus di-
stingunt. Primum est, ne, quod fit in l. 2. & 7. C. de cur-
su publico, ciuibus aut incolis alicuius ditionis onus impe-
retur, equos eius generis alendi; sed pretia rerum, pro
ut conuentum est, parata pecunia, locarii instar, ab institu-
tore soluantur. Alterum ut propriarum tantum rerum
transuectiones sint. Ne incolis lucrum praeriipiatur,
quod hi alias ex hoc genere negotii sibi a peregrinis a-
liis possunt polliceri. Haec fere instituta fuerunt *Persarum.* Cyrus enim regalibus impensis, per certas itinerum
periodos, equites aluit, quorum unus alterum in perse-
rendis literis rebusque excepit, ut velocissima harum
commercialia haberet cum quibusuis longe dissitis genti-
bus. Barnabas BRISSONIVS (f), quem alii postea o-
mnes exscripterunt, hunc Persarum morem plene ac do-
ste ex antiquitate eruit, in testimonium adhibitis non Xe-
nophonte solum; sed Herodoto; Iosepho; Suida; Hesychio;
Enstatio aliisque praeclaris auctoribus: ut adeo frustra
sint, qui de hac re uelint dubitare, quod Xenophontem
aliqui non pro historio habeant: sed pro doctore morum,
qui finxerit, qualis aula Persarum esse debuerit, non au-
tem qualis fuerit, enarrauerit. Apud Romanos quoque,
cum antea subditorum impensis cursus publici fierent,

(f) In eruditissimo opusculo de regio Persarum principatu Lib. I. p. 147. 148. postea

HEREDITARIO.

1

postea quorundam Caesarum benevolentia effectum est, ut onere hoc prouinciis remisso (g), *fiscales cursus insituentur*, id est, postae e Caesaris ac imperii redditibus sustentarentur. *Adrianus TVRNEBVS* (h) hoc explicit, sed plenius longe curatiusque vir summus, *Ezechiel SPANHEMIVS* (i) recondita, ut solet, doctrina hunc Romanorum monem praet aliis omnibus recensuit, hic omnino euoluendus. Neque uero solum subditis *onerorum* esse non debet *ius postarum* in hoc genere: sed neque damna eisdem *negative*, quod aiunt, inferre. Sic per L. 3. 9. 11. & 16. C. de *cursu publico* docemur; postea siue uehicularatione Caesarea neminem uti debuisse, nisi qui publica uel Caesaris ipsius uel prasidis auctoritate, quod rarissime factum *cuestione diplomate* L. 2. C. de *curiosis & stationariis* esset praemunitus. De quo argumento *Iacobus REICHIUS* (k) ex instituto scripsit, propterea consulendum. Hoc nero, siue factum fuerit, ne *cursus* publici euilescerent frequentatione hominum infimae fortis, siue, quod migrandi licentia, si nullo delectu fieret, pericula reipublicae se cum habere uideretur; quapropter *CLAPMARIUS* ius postarum inter arcana status retulit, ne his sine discrimine uel incolis uel peregrinis uti liceret; siue, ne subditis *quaestus subtraberetur*, et *transvectione rerum peregrinarum*.

(g) Neque nullius momenti uisa est subditorum ab hoc onere subleuatio, ut hominem nummi Caesarum extens, in memoriam huic clementiae his uerbis excusi: *VEHICULATIONE ITALIAE REMISSA*.

(h) Aduersiorum Tomo III. Lib. XXIX. cap. 12. p. 189.

(i) De usu & praestantia numismatum, dissertatione IX. de uehicularatione remissa p. 800. Addi possunt, quae habent *CASAVBONVS* ad *Lampridium*; *SCHEFFERVS* de re uehiculari, veterum; *Iohannes SCHILTERVS* de cursu publico, qui textus *LEGVM magna cum industria iudicioque, præ aliis omnibus* expendit.

(k) In literatissima dissertatione de *DIPLOMATIBVS & TRACTORIIS* post und Postscriptum Regiomonti 1678.

*Adlocutio
ad faciem po-
storum hodi-
ernam.*

*Quo sensu
ius postarum
inter regalia
Caesaris & fit
ex non sit?*

narum sperandus (l); nostra parum refert. Id sufficit, ipsos quoque aevi Romani Caesares *lucrum* hoc subditis non praereptum uoluisse. Hoc igitur modo id Caesari etiam nunc dandum esse, arbitror, ut postas ubique regionum instituat, in primis si territoriorum domini *nullas* habeant, quarum usu literarum rerumque commercia per omnes imperii angulo tempestue haberi, queant. Atque hoc etiam omnia argumenta pertinent, pro hac Caesaris facultate a diversis doctoribus in medium prolat. Scilicet hoc sensu dicendum est, *ius postarum e reservatis ac regalibus esse imperatoris* cum Andrea ALCIATO [m]; Iacobo CVIACIO (n); Iacobo MENOCHIO (o); Thoma MERKELBACH (p); Caspare KLOKIO (q); Antonio PE-

(l) Neque enim nullas causas habeo, ut ita credam. Quoniam ex A. GELLIO Lib. XV. Noctium Atticar. c. 14. constat, Romanarum prouinciarum incolas plures ex rerum ac hominum transuictionibus uixisse.

[m] In Annotationib. ad Lib. XII. Codic. tit. de cursu publico T. III. Oper. p. 609. rem omnem summatum, sed eleganter arque his verbis explicat: quid sit CVRSVS PUBLICVS ut breuiter explicem, sciendum est, per dispositos locos prouinciarum habuisse imperatores quosdam equos, qui sumtu publico alebantur: ut quiores repentinum aliquid accidisset, mutatione equorum citissime, quo ueller imperator, posset mittere quemcumque nuntium, vulgo POSTAS vocant. Verum in hoc haec differunt a cursu publico, quod hic sumptu principis alebantur equi &c, sine siu licentia, priuatus nemo iis utebatur. Sed in praesentiarum priuato sumtu res agitur et quae inde conduci locatione actio. Non frustra haec descripsi. Intelligitur enim inde, quod cursus publicus inter Caesaris regalia esse possit: ita tamen ut ius postarum maneat principibus territoriorum.

(n) In eundem C. librum titulo eodem Tom. III. oper. p. 500. qui omnium luculentissime doctissimeque verba Constitutionum imperialium mihi uidetur euoluisse.

(o) De Arbitrariis iudicium quaestionebus casu 229. p. 220. qui Alciatum ex scripsit.

(p) Habetur inter concilior. volumina Kloki Tom. I. vol. 2. Consil. 33. p. 270. ubi quæstio resolutur: an imperator magistrum postarum munere suo exercere posset, nulla idonea causa. At ibi auctor: Das postmeister wird für ein Kaiserl. hohes regal gehalten; das sond' keinem Reichsstand gebühret. Scili-

HEREDITARIO.

9

PEREZIO (r); Iohanne BRVNNEMANNO (s) aliisque
praeclaris Legum Romanarum interpretibus. Quos
publicorum imperii iurium scriptores, si intra eosdem
hos limites & ipsi maneant, impune sequuntur. In quo-
rum numero sunt Thomas MICHAELIS (t), STEPHAN-
IUS (u); STAMLERVS (x); SIXTINVS (y); CLAPMA-
RIVS (z); CLVTENIVS (a); BOCKERVS (b); ARV-
MAEVIS (c); REINKINGIVS (d); BESOLDVS (e);
SPRENGER (f); SCHVZIVS (g); LIMNAEVIS (h);

B

BRAVE-

Scilicet, ut ego explico, non in proprio territorio, sed extra illud in
universo imperio.

(q) de Collectis cap. 1. n. 25.

(r) In titulum C. solennem ac saepius allegatum de cursu publico.

(s) Qui tamen inter illa, quae olim Caesarum iura fuerant, subsistit.

(t) Camereas Imperialis quandam auctor de IVRISDICTIONE conclus XII.
num. a. Caesareae iurisdictionis sunt, cursus publicos, quos postas di-
cimus instituendi & confirmandi. Sic super 1596. & 1597. L. Taxis e-
iusque substituto Iac. Henarto a Caesarea Maiestate officium magistrorum po-
starum confirmatum est. Habetur auctor in Nucleo Iuris Publ. pag. 604.

(u) Lib. II. Part. I. cap. 1. membr. 2. p. 53. Ius postarum solus habet imperator.
I. iudicib. & l. nullus C. de cursu Publ. quasi vero iura publica imperii no-
firi a placitis Romanorum pendaant.

(x) De referatis Imperator. §. XLIX. p. 237. n. 1. ius postarum non solus
inter iura maieftatis; sed etiam inter referatas imperatoria retulimus.
Idque ut speramus absque omni errore. Nam quod consensus ordi-
num imperii vel ad minimum etiam Electorum accedere debeat, nullibi
cautum legitur.

(y) De Regalibus Lib. II. cap. 13. n. 42. p. 237. Ius postarum pertinet ad Im-
peratorem.

(z) de Arcanis Rer. Publ. Lib. I. cap. XXI. circa fin. quem omnes ferent, quos
haecenit citant, exscribunt atque eius lyra oberrant.

(a) In Syllege Rer. Quotidianar. Conclus. XXII p. 42. 44. qui praebet ue-
stigia Sixtinis.

(b) de Regalib; c. II. n. 136. qui pariter in numero est sententiaque veterinariorum.

(c) Volum. III. Iur. Publ. Disc. XV. th. 55.

(d) De Reg. Secul. & Ecclef. Lib. II. cl. 5. c. 6. n. 137.

(e) In dissert. de regalib. cap. VII. §. 9. & in thefaure practico.

(f) Iurisprudent. Publica pag. 106.

(g) Ioh. Helv. Sinoldus Lib. II. Iur. Publ. Post. XVIII. p. 180. quod in tanto
iure admodum miror.

(h) Hunc

BRAVDLACHTVS (i); HERMES (k); BEHAM (l)

Ratione non aliisque. Nauseo enim iuniores recensere, quorum a-
& plane fin. lius alium, nullo iudicio, exscribit. Summatim sufficit
gulari exp-
maiestati Caesaris, si literarum ac rerum commercia in
titus.

omnibus imperii plagis & angulis habere queat. Quod
dupliciter fieri potest, vel POSTA IMPERIALI Caesaris:
vel TERRITORIALI aut prouinciali principum. Si
illud, tum regio ipsa, quam ueredi Caesarei peruadunt,
uel non habet prouinciam postam, adeoque caueant tan-
tum Caesarei mancipes ne incolis ullo modo graues sint;
uel illa Caesaream iuxta, territoriali quoque habet, atque
hoc sensu Caesarei res tantum proprias per eiusmodi ter-
ritorium transuehere possunt, non literas aut bona pere-
grinorum, multo minus ciuium, ne princeps utili dominio
territorii a Caesare destitui vel aliqua tantum parte ui-
deatur. Atque hinc intelligitur, quod poſtae in exposito
hactenus significatu, quatenus scilicet innoxio per omne
imperium transitu fiunt, omnino ad maiestatem perti-
neant imperatoris adeoque inter regalia sint: contra uero,
si quaesum faciant aut incolis onera angariarum imperent,
inter fructus atque reditus referri debeant iurisdictionis ter-
ritorialis. Et sane quoties leges imperii curam postarum Cae-
sari commandant, quod sit in R. I. NORIMBERG. 1522. §. 5. Jo-
tem ist bedacht ic. R. I. SPIREN 1542. §. 45. Und da-
mit man auch ic. R. I. RATISBON. 1641. S. 93. Ubrige
übergebene ic. & in CAPITULATIONIBVS Leopoldi
& Iosephi Articul. XXXIV. Und demnach wir ic.: id nul-
libi

(b) Hunc cito nominarem, nisi extra oleas is uagari mallet, quam momenta
huius litis sive expendere Lib. II. Iur. Publ. cap. 9. n. 133. Neque in tomis
additionum alia tractat.

(i) Lib. VI. Iur. Publ. cap. 6. §. 5.

(k) Qui uulgares auctores exscribit in Fasiculo Iur. Publ. cap. XI. n. 11. p. 198.

(l) In doctrina Iurisprudentiae publica Cap. II. membr. 2. artic. 29. p. 281. 282.

HEREDITARIO.

n

sibi cum aliqua quaestus mentione & adprobatione sit, sed, quod stylo, curiis usitato, dicunt, innoxiae correspondiae causa; ut cuncta in oculis ac intuitu Caesaris sint in uniuerso imperio. Praeterea ante, quam *Franciscus TAXIVS* Maximiliano I. Caesari compendia publici cursus ostendisset (m): nullum postae genus cognitum fuerat, quam quod hactenus per innoxium transitum descripsimus. Ut adeo frustra sint, qui a cursu publico qui eosque, nullo incolarum detimento, Caesaris fuerat, ad lucra postarum, ciuibus artificio Taxiano sensim erecta consecutione quadam argumententur. Potius auctortum fuissim maiorum territoriorum principibus, ut huic conatu, quo sub postae titulo magni transvectionum quaestus fieri cooperunt, se tempestive obiecissent. Et sane, si uehicleationum redditus inter Caesarum regalia fuerunt, cur non queuis aurigarum commercia (alle Landkutschen) sustulerunt mancipes Caesarei? sed illa multis seculis ante floruerunt, quam *Taxiana* inuenta in eorum societatem, nullo iure, sed mera princium territorium patientia, aut insectia potius interuenissent. Quid quod cum semper in Germania cursus publici a Caesaribus instituti essent, nulla unquam querela fuisse, legitur: Dass die Neben und Mehzger Posten dem Käyserl. Post regal eintrag thäten. Id scilicet est, nullum antea quae sum ex usu postarum adfectasse unquam Caesares: itaque eius causa non acumulari poterant contra id, quod terri-

B 2

torio-

(m) Errat *Franciscus TURRIANVS*, aut qui sub hoc nomine latet, ZIMMERMANNVS, Hildesheimen Antistiti a consiliis, quod Taxiora Friderico V. hereditario postarum munere donatos fuisse dicat. Filio enim huic Caesaris id debent. Quod IVLIVS CHILETIVS in libro, quem inscripsit, les Marques d' honneur de la Maison de Taxis, prodidit; quem SPENERVS P. II. Herald. Lib. III. c. 37. atque hunc VVAGENSELLIVS de summis officialib. c. 3. §. 3. p. 14. exciperterunt.

teriorum iura semper complectabantur. Et quis crederet, quaeſo, magnos Germaniae Duces pacis, belli ac foederum pactiones cum exteris quibusue iure semper instituisse: neque literarum rerumque cum illis commercia fouere potuisse. Iam si territoriorum principes & ipsi dispositos equos habuerunt: quis eos hodie Caſari niſi cumulatue merito vindicabit? Manet igitur Caſari facultas cursus publici per uniuersum imperium sine lucro ramen e transuentione aliarum literarum, niſi ubi aut nullae prouinciales postae ſunt, aut patientia domini territorialis Caſari ius fecit: sed postarum iura cuius principi in ſuo territorio competunt, quorum cauſa incolis & angariis imperare poterit, & luca praeripere. Illud, quod iure collectandi gaudeat; hoc quod utile dominium habeat, quo utroque deſtitutum ſe agnoscit ipſe imperator.

ALTER poſtae significatus: quo ius notat, queſtum faciendo e transuecti-

ne literarum, ſed tantum arrogandi. Atque haec definitio postarum prioribus ſeculis proſrus ignota fuit. Quam Cyrus ne-

scivit; ignoravit Ahasuerus; neque intellexerunt Graeci aut Romani sapientes. Crassissimo igitur elenchi, fit inter reſeruata imperii; ſic iura terrae? Ex quod dicitur, errore labuntur, qui in legibus Romanis notori? Eſtris adſerendi. Frustra ſane allegant L. 18. §. 21. 22. ff. de ploduntur & muneribus & honoribus; & eadem prolapsione L. 7. C. de explicantur L. Romanæ fabricensbus laudant; neque firmius ex L. 2. C. de Curioſitate & Stationariis argumentantur; imo in ipſo, C. de cursu pu-

blico & angariis titulo, ubi ſedes eſt huius materie, nihil reperitur, quod ullâ consecutione ad modo deſcripta poſta-

HEREDITARIO.

13

postarum *iura* possit reterri. Ut enim taceam, quod ante me a pluribus contra veteranos istos doctores expolum est, admodum absurdos & rerum imperii ignoros esse, qui e uolumine Iustinianeo principia eruere uelint iurium publicorum Germaniae. Nam ne *χριστοῦ* quidem in memoratis Romanorum Legibus reperitur: unde constet. Caesares aut rempublicam ex re uehicularia aut cursu publico ullum *lucrum* ciuibus præcipuisse. Feli-cius ergo pro nostris principibus rerum gnari exinde arguent: Caesares Romani *lucra postarum* sibi in pristinis seculis, ubi potestas eorum nullis legibus adstricta fuerat, nunquam adrogarunt; ergo multo minus temporibus nostris haec sibi poterunt vindicare, cum iniuria ac detimento principum territorii. (n) Sane, adeo lucri nihil postae olim Cesareae fecerunt, ut potius ex L. 20. C. de cursu publico constet, neminem, qui cursu publico in itinere usus fuerit, quicquam propterea soluisse. Atque hunc morem neque seculo decimo quarto migratum fuisse, BARTOLO (o) teste scimus, qui ita sentit: nullus dux, postquam suum ducatum intravit, debet uti cursu publico (posta Caesaris) sed iumentis propriis Potius clarissimum est, quod non solum olim apud Romanos arg. L. 65. ff. de adquir. rer. domin. sed etiam in Germanica gente quæstus, e re uehiculari facti, non Caesarum fuerint, verum hominum priuatorum. Reliquias o-mni tempore obseruare licet in tabulariis ciuitatum (Der Städte ordinariæ Botten) qualem, post alias plures, et iam patria mea Hala Suevorum alit. Qui literas resque o-mnis generis transferunt referuntque, quamvis in iisdem locis

B 3

Tabellarii ci-
uitatum des
Städte ordi-
narie Botten.

(n) Ut tamen semper in memoria sit; ius postarum in prima significations saluum omnino ac integrum esse imperator.

(o) In Commentario ad L. 20. C. de cursu publico.

locis *Caesarei* postarum magistri eadem commercia instituerint exerceantque. *Horum*, enim auctoritas cum iunior longe sit iuribus *illorum*: facile agnouit *Caesar*, id postae genus per *Taxiana* consilia nullo iure tolli ac obrui posse in Germania. Quamuis quidam ceremoniarum ritus sint, exempli causa ne ciuitatum ueredarii cursorios tubulos uel gerant uel instent (sollen weder das Posthorn fñhren noch darein stossen;) ut postis *Caesareis* in angiportu cedant & quae sunt generis eiusdem, quibus dignitas utriusque debet internosci. Sed haec recentiorum temporum subtilitates sunt, quas *Caesari* disputare noluit grex pusilla ciuitatum. Meretur consuli dissertatio, de hoc argumento uentilata, praeside *illustri uiro Henrico COCCCEO* (p); quæ horum tabellariorum iura auctoritatemque ex instituto contuetur. Imo ipsa sparta Comitis de PAR qua is supremam in *Austria* & huic innexis regionibus postarum praefecturam gerit, nullo prorsus iure *Taxis* addictam, satis testimonii habet, postas *lucratius* de quibus hic scribimus, ius esse territoriis in Germania adfixum. Evidem scio, quod *Caesareus TVRRIANVS* (q) existimet, *Austriacam* dominum postarum regale praecipui iure habere. Verum enim uero priuilegia allegans, ea probare debet, quod haec facti sint, neque presumantur *L. i. C. de mandatis principum*, imo nec ullius dignitate & auctoritate nos terreri debere, sed sacras eius literas quaerere iubet imperator. Mirum igitur omnino est, hasce pro *Austriacis* haec tenus prolatas non fuisse. Neque tueri potest cau-

Ius postarum
in ditione
Austriaca.

(p) Scriptit eam defenditque Iacob. Ernestus THOMAN Augstantinus, haud dubie in patriæ honorem (der Augsburger Boten) hoc titulo: *DE TABELLARIIS von Boten* edit. Heidelbergae, 1662.

(q) In Gloriosissimis Alix / Cap. II. p. 49.

sam eorum, quod & hoc ipsum inter priuilegia Austriae sit; daß Sie die original solcher ihrer freyheiten vor unserm Kays. und des Reichs Hof- und Kammergericht noch einigen andern gerichten für zubringen/noch disputationen zulassen/nicht schuldig seyn/ut uerba se habent diplomaticis CAROLI quinti. Postquam enim tot auctoribus ut pote CVSPINIANO; ROO; FVGGERO; LAZIO; GOL-
DASTO; LIMNAEO; PASTORIO ac LONDORPIO.
Austriacorum priuilegiorum codicillus paslim descriptus est; omni iure id in dubium vocatur, quod in illo neque reperiri. Neque enim, quam etiam opima hæc priuilegia alias sint, ullum uerbum de regali postarum ibi inueniatur. Frustra autem & in eo est TVRRIANVS [r], quod Ferdinandum II. qua Caesarem, non qua principem Austriae illustri PARIORVM familiae jus postarum in Austriae regionibus detulisse, scribat. Nam Taxii hereditaria postarum praefectura integro seculo ante a Caesaris summatim per omne imperium inuestiti fuerant: quibus ius hoc suum, si aliquod illis fuisset, postea inuitis & immerntibus, non poruisset auferri. Et nero cum nulli legatur, Taxios se huic Pariorum inuestiture tum obiecisse, certissimum sum, eosdem neque causas vidisse, ad id faciendum. Quod nero Ludou. ab HORNIGK (s); Caspar KLOKIVS (t); Philippus Andreas OLDEN-
BURGERVS (u); opponunt; domum tamen Burgundiam ad ius postarum Taxios e manibus auferendum, fru-
stra anhelasse. Id miror, neminem dissoluisse. Maxi-
millianus enim Taxium clientela postarum ibi non ut Cae-
sar donauerat; sed qua heres Burgundionum Huius ergo
poste.

Postulatio
in prouincia
Burgundicis.

(r) In dem Glorwürdigen Adler / Cap. II. p. 90.

(s) Gap. XV. de l'ure postarum theorem. 2. p. 122.

(t) de Contributionib. Imp. cap. II. n. 70.

(u) In Limnaeo enucleato Lib. III. cap. 2. p. 368.

Saxonie electoris per Belgium & Italam.

posterioris incubuit, ut facta conditoris ac parentis sui omnino præstarent. Neque maioris momenti est, quod Thomas MICHAEL (x) de suo tempore memorat: *Haud secus uti an. 1579. A. E. S.* (quae literae Auguſtum Elecṭorem Saxonie denotant) per Belgium & Italam suis sumitibus constituere annitenti a Cæſare, pro bonis suæ maiestati reseruati iuris defensione, inbibitum fuit. Quem locum insinuiti fere alii ex eodem, nullo iudicij ordine, exscripte runt. Quasi scilicet iam conclamatum esset, exemplum hoc principum Germaniae postulatis cursus publici iuribus omnino obesse. Verum enim uero non actu hinc fuerat de iure postarum in proprio Saxonie territorio, de qua nostra haec quaestio, neque dicitur, an singularium ditionum domini consenserint Saxoni, ut cursu publico per territoria eorum pro arbitrio transiret. Quod utrumque satis luculenter docet, quam hujus loci id exemplum non sit, ut ad seruo, per haec tenus dicta, principibus juri postarum ulla ratione obſistere aut obesse queat.

TERTIVS §. IX. Restat tertium & ultimum genus postarum postae significatus, quo ius notat AN- etiam nunc tribus uerbis exponentum. Scilicet quatuor eredos ac ueredarios gratis alant, uel ipsimet promiti sint, ad cursum publicum principis causa, peragendum. Atque hoc intellectu postarum iura in LL. Romanis passim de scripta repe-

[x] De Cœf. Maiestatis Camere & Statuum Iurisdictione Concluſ. XII. pag. 604. Ceterum mihi aliunde notum est, HYERIUM LANGUEVUM principi ac nutritori suo ad hoc institutum auctorem fuisse. Et sane miror Languetum, in Gallia tum agentem, nullas inde Saxonie literas mittere portuisse, quam uel in nundinis Francofurtanis per mercatores uel nuntio peculiari amandato in Germaniam. Quod ille in multis epistolis prodit, a nobis ante quinquennium & quod excedit promulgatis Certissimo iudicio, poetas neque tum temporis a Taxio bene dispositas fuisse; ut quorumque principum literas perferrent.

reperimus. Pertinent huc L. 18. ff. de muneribus & bonoribus L. 7. C. de Fabricensibus & tituli fere integri C. de Curiosis & Stationariis item de Cursu Publico & Angariis. A quo onere etiam nemo facile se excusare potuerat L. 1. C. de quibus muneribus nemini se licet excusare & L. 1. C. quemadmodum ciuilia munera indicuntur, ne clerici quidem, quatenus hoc munus fuerat patrimoniale L. ii. C. de Sacro Sanctis Ecclesiis, aut veteranorum naues L. 4. ff. de veteranis; aquarii tamen L. 10. C. de aquae ductu. Qui plura hic desiderauerit, doctos interpretes adeat Budaeum; Cusatium; Alciatum; Brunnemanum; Perezium; alios plures. Tractauit quoque hanc rem summatim, sed ordine ac erudite Regnerus SIXTINVS (a); quem Iohannes Otto TABOR (b) & reliqui tantum non omnes exscriperunt. E Graeca autem & Romana antiquitate qui haec eruat, supra illustrissimum scriptorem Ezechielm SPANHEMIVM (c) laudauimus, cui nunc addi potest Iacobus GUTHIERIVS (d), post quos operae pretium non est, alias nominare, cum hi nihil omisisse videantur, quod hoc queat referri. Verum enim vero neminem imperii nostri adeo ignarum fore, existimo, qui postarum iura, qua hanc angariandi facultatem notant, Caesari in Germaniae prouinciis sit adtributurus. Principio enim hoc onus, incolis pergrauie, ipsos Romanae gentis Caesares publico edicto, supra (e) scripsimus, re-

mi-

(a) In tractatu de Regalibus capite XIII. quod ex insisto agit: de angariis & parangariis & plaustrorum nauiumque praefationibus.

(b) In Commentario ad tit. C. de Metaris & Epidemeticis Cap. 3. §. 5. pag 89.90.

(c) Dissertat. IX. de Praefantia Numism. p. 600. ubi hoc argumentum plene ac eruditè est perractatum: unde legum interpretes omnino proficere possint.

(d) Memorabili admodum loco Lib. 3. de Officiis Domus Augustae cap. XIV. de Cursu publico Angariis & Parangariis p. 629.

(e) Ha.

misiſſe. Quod igitur illo iam tempore cessauerat, hoc fruſtra imperatoribus noſtris, propter ſuperius allegatam cauſam (f), uindicatur. Deinde extra controuerſiam eſt, Caſeares noſtris iure collectandi (g) deſtitui. Igitur neque angariandi facultate gaudebunt, illi admodum uicina. Faciunt huc uerba Job. Wolfg. TEXTORIS (h), quae hanc rem ad ſtatū noſtræ aetatis bene diſtinguunt. Sunt autem haec: porro inter Caſeařis reſervata referendum ius curſus publici, cui hodie poſtae nomen, ſed diuerna iterum ratione ac olim. Hoc enim ius tempore ue- teris imperii in perceptione angariarum conſtituit, dum equos curſorios & paraueredos prouinciales alere tenebantur ſum- ſibus ſuis. Ab hec onera, non iam imperatori, ſed territo- riorum Dominiſa praefabantur a ſubditis. Quanquam duran- te bello non deſint exempla, quibus ad publicas neceſſitates, uelut ad ſubuebendum annonam militarem tormenta & re- liquos bellī adparatus duces Caſearei uicinos ſtatus equos plaufraue poſcerent. Quod imaginem ANGARIANDI praef se fert, ſed ſtatus, quod bene additur, onera ta- tia magis uoluntate & in rem publicam amore atque erga im- peratorem reverentia, quam PRAECISA IVRIS NECESSI- TATE agnoscere & praefare uideatur. Certe illud pateſt, ab his ipſis ius poſtae imperiaſis modernae toto coelo diſcrepa- re. Nec enim amplius ſumib⁹ prouincialium aluntur equi

cur-

(e) HADRIANO; PIO ac SEVERO Caſearibus, quod numis ac teſtimoniis ueterum ſcriptorum probat illuſtriss. SPANHEMIUS Difſert. IX. p. 804. de uero numism.

(f) Argumenta enim negativa non reiecerim in iure publico: ita ſcilicet, ut, quam potestatem Romani Caſeares non habuerunt; eandem, neque Germanicos hodienum ſibi arrogare poſſe, exiſtimetur. Secus autem AFFIRMA- TIVIS fueris uero & quae olim illis potestas fuit, eam hi fruſtra uindicaueris.

(g) KLOKII in hoc argumento illuſtre uolumen eſt de collectis & contributioni- bus Imperii.

(h) In iuxta Publici Caſearei Tit. XII. n. 113. ſeqq. de reſervatis Caſeareis.

cursoris, sed eorum, qui postis sunt praepositi & quae sequuntur. Cuius uiri sententiae nullus non rerum gnarus ad stipulabitur. Quod enim in 2. F. 56. argariarum iura inter regalia Caesaris numerentur & aliquid eius generis colligi possit ex constitutione quodam GOLDASTI (i): neutrum cum moribus Germanici imperii uel olim conuenit uel cum iisdem nunc congruet, ubi legibus & pragmaticis sanctionibus aliter prouisum esse, scimus.

S. X. Ut igitur ea, quae huc usque plenius dicta sunt, nunc summatim repetam: habet *ius postarum* in *pri-*
mo significatu Caesar, ad cuius maiestatem utique perti-
nent, ut per sedula literarum commercia sciar, quid in qui-
busue plagis & angulis Germaniae agatur, & hoc est,
quod inter resuata Caesaris merito queas referre. Ve-
*rūm hoc non obest principibus imperii, quin singuli in sin-
gulis territoriis & ipsi postis instituant habeantque in altero
ac tertio, quem dedimus, uocis intellectu. *Quorum u-*
num ex utili territoriorum dominio; alterum ex iure collec-
*tandi, pronissima consecutione fluit, qua utraque faculta-
*te principes Germaniae hodiendum gaudent fruunturque.***

Rerum dicta-
ram summa-
tim instituta
repetitio.

Quodsi uero ipsi etiam *Caesarei* in altero genere postarum luca & compendia faciant in principum territoriis; id ipsa Iosephi R. *Capitulatio* longo usui ac praescriptioni his uerbis tribuit: *Wo dergleichen Rätsel. Post-Aemter*
BERNARDEN und **HENGEBRÄCHE** (k); aut etiam *pacto* expresso. Quod in Brunsuicensi ditione cum Guelferbutana domo existimauerim interuenisse: ubi celeres equos ea causa TAXIVS etiam nunc habet.

Iura DERIVA-
TIVA POSTA-
RVM FACTO
domini terri-
torialis uel
TACITO uel
EXPRESSE.

C 2 Sed

(i) Tomo III. Constitution. p. 35. & 61. ibi querela extant, quod homines pri-
 uati fine euectionis schedula cursu publico uerentur; hic uero equorum
 maior cura mancipibus commendatur.

(k) Article XLIV.

Sed hoc iure quilibet etiam alias princeps per aliena territoria cursum publicum disponere potest: si quidem dominus territorialis consensu suo uel tacito uel expreso id adprobauerit. Exemplum ualde momentosum est, quod Brandenburgicus quondam Elector ab anno 1658. per ipsas Saxonias ac Misniae regiones postas habuerit neque opposuerint se ullo casu Saxones, quin potius illis gratum hoc esset, ut literae eorum, propter nundinas Lipsienses maxime, tempestiuē & leui pretio in exteris prouincias perferrentur. Anno demum 1692. adeoque post plures quam totos triginta annos e somno, ut ipsi dixerunt, sunt experrecti. Cum enim insignia postarum compendia sentirent, inuidio aliquantis per oculo Brandenburgicos praefectos sunt intuiti. Mox principi Electori suaserunt, ut & ipse cursum publicum per universas ditiones disponeret. Quod cum factum esset, Brandenburgicis literae, quo iure non defini, praereptae sunt: ut adeo spartam, per tot lustra, ipsa Saxonum uoluntate, exornatam, quando impensis lucra non amplius responderant, relinquere ab eaque discedere cogerentur. In Quedlenburgensi etiam ciuitate ante sexennium adiuc posseae Taxianae fuerunt. Sed postquam Porussorum rex ditionem illam recepisset: omnino causas habuit, eo sibi propisciendi, ne hic territorii fructus ei decederet. Porussico itaque uero do instituto, expirauit, quem Taxius ibi habuerat. Neque enim Taxiani possessione sua iura tueri poterant. Saxonum enim patientia nihil nocuit Brandenburgicis, arg. L. II. ff. quemadmodum servitutes amittantur & 2. Feud. 8. §. Rei autem. Verbis: quid ergo &c. quibus pristina in Quedlenburgum iura fuerunt, antequam urbem pretio, Saxonibus numerato, in suam ditionem accipissent.

§. XI.

HEREDITARIO.

21

§. XI. Verum haec sufficient ad intelligendum, quis postas bereditario iure in Germania nostra possit deferre. Scilicet CAESAR in priori (l) significatu, iure reseruatorum; in altero (m) pacis sive tacitis, sive expressis cum dynastis ditionum: PRINCIPVM autem iura uti primi (n) generis postas non attingunt: ita in secundo (o) ac tertio (p) easdem omnino in suis territoriis exercent. Itaque non omnes hereditarii cursorum praefecti eandem facultatem eademq; iura habent. Sed haec aestimanda sunt pro tripli postarum diuersitate, hactenus a nobis edocta. Quamuis, ut verum fatetur, primi ac ultimi generis postarum non facile exemplum extet, cum iure hereditario collati. Neque enim ibi clientem repereris, cum feudi cuiusvis ratio in concessione utilitatis (q) uersetur, quae fere in illo genere non reperitur (r). A modo autem postremo de iure angariarum loquor, cursus publici in Germania desuefacti sunt, ut priuatae tantum atque extra ordinem quandoque institutae uinculationi inferni uideantur. Loca hanc in rem congregavit Samuel COCCŒVS [s], magno parente dignissimus filius, unde plenius intelligi potest, quod nos, pro ratione instituti, summatim exposuimus. Ut adeo alterius tantum generis hereditarii postarum praefecti super esse, uideantur.

C 3

§. XII.

[l] Superioris descripta §. 6. p. 6.

[m] Quem dedimus §. 8. p. 12.

[n] Locus saepius citatus.

[o] Ita §. 8. p. 12.

[p] Describitur §. 8. p. 16.

[q] Verbis scribo illistris STRTKII cap. 1. & 2. Iur. Fend. pr.

[r] Nisi ipse Caesar redditus ALIVNDE tribuire, uelit praefecto POSTARVM, ut in hoc etiam genere fidem eius solentiamque beneficio alligatum habeat. Quod OFFICIALIBVS aularum hereditarii denibz hosti amitem dari solet. Quia causa ipsius etiam principes electores Bainbergensis feuda accepisse sci- mus: ut hereditariis munieribus in aula istius antifitius defungentur. Quae cum ARCHIOFFICIS eorum, quae Caesar & imperio praestant, manifesto errore alii confundunt.

[s] In dissertatione nuperima de regali Postarum Iure cap. 1. n. 10.

Maxima dignitas praefecturae postularum. In aulis Caesarum utriusque Romae §. XII. Sed neque parum est, ad supremam CETERVM PRAEFECTVRAM adspirare. In quo dignitatis gradu τὸν λογοθέτην τὸ δρόμον, quem interpres (t) sumptum cursorum praefectum reddit, qui cognitionem habuerit de cursu publico, aula Constantopolitana Graecorum Caesarum reposuerit, e Georgio CODINO (u), ulgo Curopalata in aliquot locis potest intelligi. Scilicet inter primarios aulae administratos locum habuit summus cursorum magister: quem magno dignitatis interuale alii plures sequuti sunt. Tuentur eundem in hoc honoris fastigio ipsae etiam leges Romanae. Nam L. 9. C. de Cursu Publico imperator sibi, uel ut eius uerba sunt, nostro numini & magistro officiorum cursus publici curam reseruamus. Ita ut neque praefecto urbi neque magistris militum nec ducibus nec uicariis a nobis hic quicquam concessum sit. Quorsum Iacobus GUTHERIVS (x) legi potest, quamvis mirer eum praefecti cursorum munera non curatius descripsisse. Et memorabilis illa poena est, quam ex Iulio Capitolino suppeditat Petr. AERODIVS (y) his uerbis: Tito Aurelio imperante, Pertinax, qui & postea imperator fuit, praefectus cohortis in Syriam profectus, cursum publicum sine euectione, siue diplomate (ohne Post-Bettel) usurpauerat. Praeses Syriae ita hoc nomine in eum animaduertit, ut pedibus ab Antiochia ad legationem suam iter facere imperaret. Inde est quod C. PLINIUS non

(t) F. IVNIVS in notis Curopalaten p. 302. ὁ λογοθέτης τὸ δρόμον. Summus cursorum praefectus, cognitionem habens de cursu publico: qui hodie Germanis Postmeister/Gallis maître des postes. Ut ex historicorum monumentis probari potest.

(u) In libro de Officialibus Palati Constantinopolitanis p. 16. 68. 174. 302.

(x) De Officiis domus Augustae Lib. 3. cap. 14. p. 63.

(y) Lib. X. Rer. Iudicatar. cap. 7. p. 938. de munieribus & honoribus.

non alii quam ipsi imperatori Traiano se excuset (y), quod
uxori suae, audit a morte ani, uolenti ad amitam suam ex-
currere, euectionis diploma concessisset. Quod claris-
simum nobis documentum est, cursus publici causas ma-
ximi momenti fuisse, saepius a praefecto ad ipsam Caesa-
rem delatas. Et uero neque nostra aetate sparta supre-
mi postarum praefecti minoris momenti est : quod in-
telligere licet, si plerarumque Europae aularum rationes
habeamus. De HISPANIAE regno gentiles scriptores
GARCIAS TOLETAN. (z) ; LARREA (a) ; & PEREZIVS
[b] cuius uerba hue exscribi, merentur. Ita autem hic:
summus uerediariorum praefectus ; Curioso in Comitatu olim
similis, illustri stirpe oriundus, a Principe constituitur, cui in
omnes ueredarios imperium est. Et statutas, quos celeres
literarum cursores uocamus, designat atque beneficio princi-
pis omne commodum ex isto munere proueniens sibi acquirit.
Sed omnes sumtus sustinet & salario praebeat cursoribus aliis-
que ministris & fasciculos literarum principis & legatorum
eius ubique existentium, deferendos curat: atque in praemi-
um probe nauatae operae solent eius heredes, permittente
principi in munus succedere, saltem in Hispaniae regnis &
Belgio. Non ponitet integrum locum dedisse, cum-
plura sint, quae inferius etiam dicendis lucem dare pos-
sunt. De GALLIAE moribus e TABORTIO (c) haec re-
fert

Nostra astas
te in Palatiis
Regum ac
principum.
Europae uni-
uersae.
Hispaniae.

Gallike,

(y) Peregrinia haec epistola est CXXI. ET ULTIMA LIBR. X. quae omnino
perlegi meretur, cum illa, qua Caesar Plini factum suo consensu approbanit.
Quod talis officii gratia in celeritate confiterit, ut sententiam Caesaris Pli-
nius ante iter suscepimus, exquirere non posse.

(z) In Comment. C. ad tit. de Cursu publico.

[a] Fide Perezii cum auctor ipse ad manus non sit.

(b) Commentar. in lib. 12. Cod. rit. de Cursu P. p. 831.

(c) In Paradoxis Reg. Scst. 2, p. 113.

fert LIMNAEVS (d) : *procuratio cursus publici in Gallia moribus anticis, adscribitur Archibippocomo (au Grand Escuyer de France) qui magnus appellatur Scutarius. Qui suo tempore hanc prouinciam in Gallia exornauerit Ludou ab HOERNIGK (*) recensuit.* Nostra uero aetate supremam postarum curam LOUVOIS gessit, regis, dum uiuet, manus & oculus. Qui trigam clausit maximorum, quos Gallia pace & bello uidit, administrorum. Et sane non infimam immanium djuitiarum, in quibus ipse defecserat, partem hanc fuisse, quam ex redditibus collegerat praefecturae postarum, sermone plurimum habeo. In ANGLIA rex quidem ipse postarum iurasibi seruauit, teste HENNINGO ARNISAEO (e) : sed curam eorum iam olim principi Georgio, nunc marito reginae demandatam fuisse, scimus [f.] Neque infra dignitatem suam esse existimauit regali stemmate oriundus princeps, ut ceteris regnorum ac dignitatum titulis hunc quoque adderet: SUPREMVS POSTARVM in Anglia regno PRAEFECTVS.

Angliae.

Germaniae,
ubi patroci-
nium cursus
publici Ar-
chicancellla-
rio S. R. I.
antistici Mo-
guntino com-
missa.

S. XIII. Neque in Germania nostra minor est eiusdem muneric dignitas & amplitudo. Inde est, quod, teste BOINBURGIO (g), quem BOECLERV (h); SPE-

NE-

(d) In Notitia Franciae Lib. 2. cap. 3. p. 573. quod doctorem librum non scripsit Limnaeus.

(*) Capit. VI. p. 37. Hodie Mons. de NOUVEAU Seigneur de Fremont Conseiller de Sa Maiesté en ses Conseils d'Etat, GRAND MAITRE DES COVRRIERS ET SVRINTENDANT GENERAL DES POSTES & Relais de France.

(e) Lib. 3. de Iurib. Maiest. minoribus cap. 4. p. 549.

(f) Non solum sermone aliorum, sed etiam testimonio Iacobi Bernhardi MVLTZII Part. 2. Repraesentat. Maiestatis Imperat. cap. 9. p. 435. gener noui regis Angliae Princeps Danicus redditus Postarum per Angliam nupes obtinuit.

(g) Qui schedas de praerogatiis Moguntini Joh. Henr. BOECLERO transmisit, ab eodem Notitia S. R. I. Lib. VI. c. 5. p. 134. insertas. Quamvis plura ibi sint, a partiua studio non aliena.

NERVS (i); THVLEMARIVS (k); CRVGERVS (l) alii-
que exscriperunt, ipsi Moguntino antistiti Caesar patre-
cinium demandauerit postarum & cursus publici in uniuersa Germania. Quae prouincia cum supremo, quod in
imperio est, munere archicancellariatus omnino conne-
xa esse uidetur [m]. Et memini plurimas ex causa lites ^{Lites ea causa}
principi Electori cum a Taxis; tum a proceribus quo-
que imperii motas fuisse. Illi enim a Caeſare magis pen-^{cum a Taxis}
dere uoluerunt, in cuius clientelam, inuestiturae remedio,
essent recepti (n): hi autem inter nouissime 1690, descri-
pta grauamina contra Moguntinum hoc etiam allegarunt:
es nehme sich Churmainz der Protection über die po-
sten an. Unter derer Praetext Churmainz eine iurisdic-
tion in anderer Chur-Fürsten Fürsten und Stände ter-
ritoriis unvermerket exerciren könne (o). Meadoctrina ^{Nous rati-}
facile est ad controuersiam, tot difficultatibus obrutam, ^{litigiosa haec}
duobus uerbis componendum. Scilicet in ^{iura compa-}
genere postarum (p) patrocinium Moguntini uersatur;
Non in altero (q) ac tertio (r) quae iura sunt, territoriis
affixa, eaque uel a principe ipso exercentur, uel Taxis
pacto aut patientia eius concessa esse deprehenduntur. Id
quod nihil commune habet cum patrocinio Moguntini.

D

Quam-

[i] Lib. cit. VI. c. 5. p. 134.

[k] Oper. Herald. Part. Spec. Lib. 1. c. 64. §. 18.

[l] In Op. de Octouirato cap. X. p. 129.

[m] De Iurib. Nouem uiror. Part. Spec. Membr. 2. Discurs. 4. p. 215. Meine
Vorfahren als ErzEngeln in Deutschland das Regal und Protection über
der das Poltivwesen im H. R. Reich allernächst anbefohlen.

[n] De Regal. Poltar. iure cap. VI. p. 50. seqq.

[o] Ioh Frid. PFEFFINGER inter alia grauamina contra Moguntinum pro-
lata, hoc quoque descriptis Lib. 3. Comment. Iur. Publ. tit. X. p. 127.

[p] Superioris descriptum habes s. VI. p. 6.

[q] §. VII. p. 12.

[r] §. XI. p. 16.

Quo iure licet ut propter clientelam primi generis postarum etiam in serae Moguntinae taxa altero literae Moguntini a rebus sacerdotiis immunes sint. cursoris im-
munes?

Quod etiam praxi confirmat HOERNIGKIVS (§) Et uero cum olim Caesareis impensis literaria commercia habuerit Moguntinus: non tam ille, quam Caesar nunc subleuatus esse, intelligitur.

In Germania Postarum praefectura plurimum iuris hereditarii. Exempla Caesaris cum in S. R. I. ubi Taxius. §. XIV. Praeterea id tantum non peculiare habet Germania, quod, ob superius (t) allegatas causas, plerique principes hanc spartam familii detulerint cum successione hereditaria. Caesares suo exemplo ordinibus hic praeiuerunt. Cum enim usque ad Maximiliani I. aetatem cursus publici aerario Caesaris admodum onerosi essent: FRANCISCVS TAXIVS f. Tastius, nobili gente ex Italia oriundus inde compendii rationes docuit, ob tutisque Caesari, suis impensis cursores disponere, literas quoque curiae imperialis ac Moguntinae gratis perferre modo hoc daret ei Caesar, ut reliqua commoda atque lucra caperet in praemium operae nauatae. Non poterat institutum hoc, nouum ac inauditum plane, aulas procuribus non gratissimum esse arque cunctorum adplausus promereri. Cessit etiam Taxio feliciter opera confiliaque haec optatissimus, neque ulli mortalium praefatus euentus comprobauit. Regalis enim fiscus non solum onere hoc subleuatus est, sed postae magis celeres & expeditae redditiae fuerunt, ingenti commodo principum, mercatorum & quorumuis peregrinantium. Meriti uidebantur haec prudentia solertiaque laudatissimi viri,

[s.] Cap. VI. de regali Postar. Iure theor. 2. p. 206.

[t] Plene hac de re regimus §. 3. p. 3. 4. Exemplis ibi ac rationibus cum universim, tum sigillatum offendit, quanta commoda curae postarum accedant, & hereditatio iure familie unius deferantur.

HEREDITARIO.

29

viri, ut uniuersae genti Tassorum suprema postarum praefectura cum hereditario iure deferretur, quo paeclaris conditoris memorie in posteris existeret, nullo tempore intermoritura. Atque exinde maiora semper incrementa sumserunt e cursu publico prouentus, familiamque Tassorum tantis diuitiis locupletarunt, quae satis esse videbantur, ut principio Comitum, mox S. R. I. principum honores titulosque sustinerent. Habet Taxianagens familiares & domesticos scriptores, qui ortum progressionemque eius ex instituto descripserunt. In quorum numero in primis sunt *Franciscus ZAZZERA* (u); *Alfonsus Lopezius de HARO* (x); & *Iulius CHIFFLETIVS* (y); quem *Ludoutus ab HORNIGK* (z); *SPENER VS* (a); *WAGENSEILIVS* [b]; atque hunc & Hornigkium *TVRRIANVS* (c), aliquie exscribunt. Ut adeo operae pretium non sit, tot auctoriibus memorata repetere.

§. XV. Inuidere cooperunt huic quaestui principes Germaniae, quod *Taxios*, peregrinam gentem, cum in Hun gariae Bohemiae & Austriae invenientem, re tanta e cursu publico compendia facere in Germaniis, ma que re intellexissent. Proditio igitur semel arcano postarum gnie & Austriae invenientem, quibus utilitatem hanc, ceu fructum terrae, coeperunt, quibus utilitatem hanc, ceu fructum terrae, sui, sibi adsererent. Fecit hoc & suo quodammodo exemplo reliquis paeclit gens Austriae. Ex quo enim *Caesarea dignitas* huic familie illata fuit, in Austria eique innexis regionibus cursum publicum dispositum habuit

D 2

(u) De Nobilitate Italiae.

(x) In Genealogia Comit. de Villamediana.

(y) In libro, les Marques d'honneur de la Maison de Tassis.

(z) Capit. VI. theosemat. 2. p. 46. de Regali Poflar. iure.

(a) Part II. Special. Herald. Lib. III. c. 37. de Taxii.

(b) De S. R. I. Summis officialib. & subofficialibus cap. 3. §. 3. p. 14. 15.

(c) In Österreichigen Adler/ Cap. I. §. 3. p. 16. 17.

buit, ut quaevis, siue per Italiam siue Germaniam instituta,
literarum commercia in *residentia*, quae dicitur Caesa-
ris, cœu in puncto suo conuenirent. Et tantum abest,
ut postas, a *Taxiis* inchoatae, Austriacis offecerint aut
eo protulerint limites: ut potius constet, Austriacos
in aliquot provinciis, exemplum in *Styria* (d) se offert,
celerum praefectos cum iure hereditario constituisse. Cum
aero rei cursoriae melius consultum iri, existimaretur,
si verediorum cura in Austriacis regionibus, Hungariae
Bohemiacque regnis supremo committeretur impe-
rio unius: ad hanc spartam anno demum 1624. subeun-
dam *Iohannes Christophorus Liber Baro de PAAR a Cae-*
farae Ferdinand II. delectus est, fide diplomatis, quod
etiam nunc publice prostat (e). Efflorescere inde coe-
pit cursus publicus in Austriacis ad inuidiam Taxiorum
in reliqua fere Germania. Tum enim PAARII iuribus
iuis contra quosque aemulos & *Taxios* maxime adseren-
dis, ampliandis ac defendendis maiori, quam ante hac
solertia inuigilarunt, quod commoda in posteris suac,
gentis transitura intellegent. Contra certa studia ex
hoc tempore inuicem foverunt *Taxii Paariique*: cum
incrementa unius damna esse alterius existimarent. Au-
lia Caesarea, toties de his litibus consulta, qui libelli in a-
ctis LONDORPIANIS (f) hodienum extant, non pore-
rat non in partem inclinare PAARIORVM, quod hic cum
suo iure domus Austriacae praerogativas tuerentur. No-
stris

(d) Ioh. Christophorus L. B. de PAAR antequam supremam in Austriacis
ditionibus postarum praefecturam accepisset, in diplomate Caesareo
1624. salutatur: *Rathsel Rath und Kommerer ERB-LAND-POSE-*
MEISTER in Steyerw.

(e) Apud HOERNIGKIVM Cap. VI. theorem 3. p. 57.

(f) Volumine V. VII. aliisque, quae loca in novissime edito indice faciliter
negotio euoluuntur.

stri instituti non est, his recensendis occupari, quamvis
 distincti postarum significatus, quos supra docuimus (g)
 hanc causam tribus uerbis iterum componere uideantur.
 Cum ali doctores (h) intricatissimis difficultatibus eam
 soleant inuoluere. Id superiori anno (1703) aduersione
 non minus dignum est, quod CAROLVS III. Hispaniae
 Rex Viennae Austriacorum a Caesare adpellatus, in itinere
 per Germaniam in Belgium, regni capessendi causa, in-
 stituto, comitem secum habuerit PAARIVM supremum
 rei curloriae & uehicularia praefectum. Hunc enim
 cum suis & Porusiæ regis (i) ueredariis hoc tum mune-
 re defunctum fuisse, die VI. Octobr. cuius apud nos li-
 cuit intueri. Vtrique miro certe tubolorum concentu &
 in arce, ubi rex dimidia tantum nocte (k) somnum coe-
 perat, signum mane receptui dederunt & post urbe no-
 stra circa undecimam exeuitem, iterum iterumque re-
 petito corniculorum clangore, sunt comitati. Quod ne-
 scio, an pace factum fuerit Taxiorum. Sed haec memo-
 riae causa in transcursu.

S. XVI. Inter omnes Germaniae principes ma- Regis Borus.
 ximam publici cursus curam a dimidio abhinc seculo ha- fiae ubi comi-
 buit princeps Elector Brandenburgicus. Evidem non re- berigici.
 peritur, celeres ante annum 1650. in Marchia unquam di-

D 3 sponsi-

[g] s. VI. VIII. & IX. quae omnino consuli merentur.

[h] Ludou. ab HOERNIGK cap. 3. Theorem. 3. p. 61. seqq. quique hanc con-
 trouersiam describit tantum, neque momenta in utramque partem aesti-
 mat expenditque. Et hunc reliqui fere omnes exscriperunt.

[i] In eodem enim agmine utrique egerunt eodem plane adparatu instructi
 cum Caesareis. Qui casus plane insignis est, quod Caesarei uerdi in-
 primo significatu (s. VI. p. 6.) cum principum imperii in altero (s. VIII.
 p. 12.) optime conuenire, queat.

[k] Hora enim II. media demum nocte Halan d. VI. Octobr. 1703. ingressus
 est, cum Lipsiae & VVissenfelsas apud Saxonie ducem aliquantis per-
 digerisset.

spositos fuisse. Cum enim horum principum omnis se-
re ditio *Marchiae* limitibus absolucretur: operaे pre-
tium illis usum non est, ut eius causa ueredos alerent. Ne-
que *Taxis* unquam animus fuit in Westphalia aut Mar-
chia cursus ueredorum instituere: quod e Gallia &
Belgio per Rhenanas; Franconias; Boioariaeque re-
giones Viennam Aufragorum commodum magis iter:
ataque per Bohemiam cum Polonis commercia satis essent
expedita: in Eorealia quoque regna postae Hamburgo per
Brunswicensem prouinciam transirent. Ut adeo, Mar-
chiam attingendi, nulla esse ratio uideretur. Verum e-
nim uero postquam diuino quodam prouidentis Numi-
nis beneficio contigit; ut Brandenburgi principis ditio-
nes a Porussia in Cliviae ducatum, uno fere tractu du-
centorum milliarum protenderentur: tum demum in-
tellectum est, celerum cursu perquam opus esse. Non
enim tardiora solum literarum commercia fuerunt, quae
per longas *imperialium postarum* arribages haberi po-
tentant; sed haec etiam maximis, &, quod aliorum ser-
mone habeo, quotannis *decem millium* thalerorum im-
penis facta sunt. Nouo itaque consilio ingentis animi
princeps, *Fridericus Wilhelmus*, hanc curam *Michaeli*
Matthiae, uiro rationum cameralium & oeconomicarum
gnarissimo rerumque longo-usu perito tum demandauit,
ut *Berolino* & *Cliniam*; & *Porusiam*; & *Misniam* uersus
ordine non interrupto, cursum publicum per Marchiam
& interiacentes regiones disponeret. Maiora subinde
incrementa sumptus posteris commendandum (1) pree-
claris-

[1] Admodum miror, PVFFENDORFIVM, fulsisimum retum Brandenbur-
gicarum, sub Friderico VWilhelmo M. gestarum, scriptorem & hoc & e-
ius generis plura argumenta, quae prouincias in meliorem statum uer-
erunt, neglexisse. Spicilegia ergo post grande & sumtuosum opus fu-
persunt,

HEREDITARIO.

37

clarissimum institutum: ut nunc non inter infimos regni
huius redditus locum queat reperire. Et vero PORVSSO-
RVM REGI hoc negotium tanti momenti usum est, ut
celerum praefecturam supremo regalis aulae administratio
delatam ueller. Demandauit enim anno 1700. spartam
hanc optimus princeps JOHANNI CASIMIRO S. R. I. CO-
MITI DE WARTENBERG (m) cum hereditario prorsus
iure

perfunt, quae industrius rerum indagator cum insigni ciuium utilitate
ad gloriam principis immortalem collegit.

(m) Ab instituto nostro non alienum existimat de VVARTENBERGICIS
Comitibus KOLBIANAE gentis pauca pauca hic in medium profere, ut in-
telligatur, cui familiæ SVPREMAM POSTARVM PRAEFECTVRAM,
cum HEREDITARIA in eadem successione, in PORVSSIAE regno
delata sit. Sumit haec ex antiquissima Germaniae nobilitate ori-
ginem. Seculo enim undecimo praeclarissimis iam S. R. I. muneri-
bus defuncti sunt, qui ex uetusissima hac stirpe fuerunt oriundi.
Pridem ea in quatuor palmites iuri PALATINVVM; SVEVICVM;
VVESTPHALICVM; BOHEMICVM. Primum GEORGIVS HEL-
VICH, non inclebris rerum Moguntiacarum scriptor, ex instituto
delineauit, qui libellus volumini, Johann Casimir Kolbens von War-
tenberg Bitterlichen instructioni sine Kinder sub finem additus est,
hoc titulo: Schurk's. Linie des uarenten Geschlechtes der Kolben von
Wartenberg. Alterum memorant IOH. STVMPFERVS in Chronico
Helvet. Lib. IX. c. 6. & MART. CRVSIVS P. II. Annal. Susn. Lib.
VI. p. 327. & Part. III. Lib. IV. pag. 244. Tertii stemma inuenitq[ue]ntur
Henricus MEIBOMIVS senior in notis ad Chronicon Schaumburgense
quod in Tom. I. extat Rer. German. p. 544. Quarti successor de-
dit Bohuslaus BALBINVS Part. III. Tabularii stemmatographici
regni Bohemiae lit. X. Sed VVartenbergicorum in Bohemis familia
eadem sit cum Kolbianae gentis VVartenbergicis in Palatinatu Rhei-
ni, de reliquis enim nulla dubitatio, hoc facile erit ad demonstran-
dum. Principio enim ipsa NOMINIS ratio euincit, gentem prima
origine esse Germanicam. Ist vernacula nostra eum id notat, cui
exubiarum praefectura commissa est, secundum illud OVIDIUS Lib. III.
Tristijum uera 103.

Quem procul ut uidet tunnlio speculator ab alto. Ait Bohe-
mie

mis mons non Berg; sed Horg dicitur; ut adeo Bohemicas familias
frustra queratur apud Germanos denominatio. Deinde Bohemici
VVartenbergii idem agnomen KOLBIORVM habent cum Palatinis.
Exstat diploma Caroli IV. Caefaris anno 1377. cui subscripti PETRVS
DE VVARTENBERG dictus de CHOLB Imperialis Curiae Magi-
ster, ubi Goldastus ob literas uetusfatis aerugine obesas Chofe legit,
sed errore satis manifesto Tom. III. Constitut. Imperial. ad an. 1377. p.
417. Idem etiam in libro de Regno Bohemicac in den Beylagen p. 202.
Caroli IV. Caefaris epistolam exhibet, ubi verba habentur: Wir haben
die Dienste betrachtet/ die uns der edel Peter von Wartenberg genannt
von Colb unser Hove-Meister und lieber Getreuer offt gehau hat ic
Quae formulae in sciamis literarum Comitis VVartenbergici pasim-
super sunt: Christoph von Wartenberg genannt von Colb & quae sunt
generis eiusdem. Tum illa etiam verba Germanicam originem o-
ffendunt, quod idem Petrus VVartenbergicus in eadem epistola a Ca-
esarie dicatur: nosfer & IMPERII fidelis, uns und dem Reich conf.
Godefr. Guilielmus LEIBNITIUS Part. II. Cod. Iurgent. pag. 268. Post
Carolus IV. Imperator eidem Petro VVartenbergio ius uectigalium in Rhe-
no fuius concessit; quod peregrinae familiae uix existimauerim conti-
gisse: Haben wir dem ehengangnen von Wartenberg zu einem Mann-
Lehen gefiehen und leihen auch mit Krafft dieses Briefes; uss zu hohen
von jedem Fuder Weins und von jedem Wandel und auch von aller
andern Kaufmannschaft die den Rhein vor SELS uss oder nieder
geföhret wirdet / nich Marchzoll. Also das derselbe Peter und
seine Erben denselben Zoll ewiglichen von uns und unsern Nachkommen
an dem Reich zu rechten Mann-Lehen haben und halten sollen/
sc. Münzberg all 1376. Tandem neque illud difficultate caret,
quod maxima quibusque S. R. I. muneribus detuncti sive VVarten-
bergici in Bohemia contra mores Germanorum, qui, exclusis pere-
grinis, eadem ipsi potius occuparunt. Cuncta igitur haec, qui
rite expenderit secum, si facile intelliget, VVartenbergicos in Bohe-
mia eiusdem originis sive cum nostris in Palatinatu. Eiusdem proprie-
tate familiae honorem utique pari ureuebuntur. E quo argumenti
genere pauca hic transcribemus, ut paret, non hodie demum aut
rudiis terius VVartenbergios maximorum munierum prouincias ex-
ornasse. Non polternum locum illud meretur, quod

PINCERNAS EGERINT S. R. I. Schenken des H. Rö-
mischen Reichs.

Supradicti Friderici I. Caefaris diploma, quod haud ita nuper magni
eiusdem Principis primarius minister transmisit, ubi subscriptos
seperitur: CVNRADVS VVARTENBERG dictus de KOLBE S. R. I.
PINCERNA. Epistolam quoque VVenceslai Caefaris signavit:

IO-

HEREDITARIO.

33

IOHANNES DE VVARTENBERG PINCERNA IMPERIALIS;
exemplum habes apud Christoph. LEHEMANNVM Chronico Spirens.
Lib. V. c. 6. pag. 368. Melchiorem GOLDASTVM Lib. III. de Regno Bo-
hemiae cap. i. p. 264. Idem VVartenbergii

BVRGGRAVII

fuerunt. In Caroli IV. Caesaris epistola legitur: IESKO de VVart-
enberg BVRGGRAVIVS Pragenis. Praterea & hoc
repetendum est, quod supra iam prolatum, eosdem & munus ges-
sisse

MAGISTRI CVRIAIE IMPERIALIS

Diploma habes apud Godefridum Guilielmum LEIBNITIVM Part. II.
Cod.Iur.Gent. in Actis antiquis electoralib.p.269. PETRVS DE VVART-
ENBERG, IMPERIALIS CVRIAIE MAGISTER. Supremos
etiam, quod Rothuiles est

CAESAREI IUDICII PRAESIDES

exitisse, ante me e Crisio obseruauit Georgius HELVVICH in Gene-
alogia VVartenberg. pag. 268. Quid? quod aliquot abhinc seculis
in Bohemia

ARCHIPINCERNAS REGNI HEREDITARIOS,

Erz-Schenken des Königreichs Böhmen
egerint VVartenbergii. Quos serie non interrupta ab anno 1381. ad
annum usque 1600. singulari industria collegit descripsitque Bohuslaus
BALBINVS in Miscellaneis Regni Bohem. volum. III. Dec. II. lib. II. part.
IV. de officiis regni hereditarii. Quae autem uetusissima German-
iae gens, tanta maiorum gloria insignis, in uno nuper, qui superstes fue-
rat, herede ab interito suo non procil abesse, uidebatur: ea, coeli quo-
dam munere, illustriori lumine surgit, ut iam nunc nata esse uideatur. In-
tulit enim ille, sub quo familia tantum non occasi proxima fuerat, suae
non solum genti

S. R. I. COMITIS

dignitatem, quod Caesaris arbitrio debet, nullis provocato precibus; sed
etiam, quod supra scripsimus,

SUPREMAM CELERVUM PRAEFECTVRAM

gratia Principis ac Regis sui hereditario iure acquisuit, ut adeo qui-
dam nouae domus instaurator a posteris suis coli ac salutari mereatur.
Non ingratum erit, munerum titulos subiici, ufu curiis solenni:
Iohannes Casimirus S. R. I. Comes de Wartenberg, Serenissimo
ataque Parentissimo Porosorum Regi a Secretoriis Mandatis;
Regiae Maiestatis supremus Camerarius, summus Stabuli ac rei
Venatoria praefectus, Hereditarii curform tribunus; Director
domaniorum; sanctioris acrii Quaestor; Ordinis aquilae Bo-
ruische Cancellarius & rerum oeconomicarum director.

E iure,

iure, partim ut mascula ex hac gente proles ad eam spem tempestue formari ac instrui posset, cuius consilii specimen laudauimus superiorius(*); partim etiam fidei industriaeque, sibi ab huius familiae *INSTAVRATOR*(n) in grauisimis quibusue negotiis adprobatae, grata in posteris memoriae extet, nullo tempore intermoritura. Neque triennium abiit, quo ea incrementa sub hoc *TRIBVNO* sumpsit cursus publici ratio in ditionibus *regno Porussiae* innexis, ut tacere, quam memorare praefter ad inuidiam maleuolorum. Aeri nuper incisa sunt (o) *Porrussicarum Postarum* ad *Polonos*; *Belgas*; *Baltici* maris accolae; & tantum non *Heluetiae* uicinas regiones hebdomadatim repetita itinera, expedito cursu & nulla impensorum nimietate confici solita, ut peregrinatores quoque & mercatorum maxime literas & cunctis fere Germaniae plagiis ad se inuitare uideantur. Taceo quod plu-

(*) In filiis *VVartenbergici* Comitis §. iv. pag. 5.

(n) Quanta uirtutis laude per aliquor iam lustra *VVARTENBERGICVS COMES* maximis quibusue aulae regalis munieribus fuerit defunctus, id homini peregrino discere licet e praefatione, quam illustrissimus scriptor, *IOHANNES DE BESSER*, Supremus officiorum Magister & *Porrussiae* regi & secerioribus consilii, libro addidit, usibus *NOSTRI* a piissimo quondam parente scripto destinatoque. Is tertium iam editus est, ob premium, quod haber, cum nouitatis gratiam, pridem deposituerit. Praelucet elegantissimo opusculo commentatio haec *Besseriana*. Nouus iterum magni ingenii foetus, cum ob miram & nemum fatetur, incredibilem neque hactenus lectam in uernacula nostra elegantiam; tum etiam ob *KOLBIANAS* doctrinas, cum uirtutibus *VVartenbergici C.* ex moderatione, prudentiaque collatas, ut noientes etiam in eum ad sensum rapiat, praeceptiones ac instituta parentis, integratice filii plenisime adprobatas, maioris nunc pretii iudicia promerent.

(o) Mappa Geographica itinerum CURSUS PUBLICI regis *Porrussiae*, praeterito anno, incisa & nuper promulgata est. Quam quisque hic potest consulere.

plures Germaniae principes sint (p), qui Porussiae regis posse transitum per territoria sua quam promptissime concedant: partim quod territoria eorum tantos limites non habeant, ut operae pretium sit, peculiares in iis ueredos disponere; partim quod ὁ σαρματούρος aequissimo pretio temperatum sit in re uehicularia Porussiae regis, ut alibi altera fere parte maiores impensas requiri uideant, a quibus eapropter omnino abhorrent.

§. XVII. Et vero, quod magis est, in ipsa quondam SAXONIA cursum publicum disposuerat Brandenburgicus Elector. Ipse enim ab anno 1618. Lipsiae ac Witteberge mancipes ac ueredos habuit, qui literas hominesque per medium Saxoniam deuexerunt. Verum enim, uero accidit demum anno 1692. ut, quod superius iam recensuimus (a), Libero Barone ab Hoym, scitissimo rerum existimatore, ipse etiam Saxoniacus Elector cursum publicum per suam ditionem instrueret. Evidem plus, quam triginta annorum praescriptione causam suam tuebantur Brandenburgici, quod illa magnam quoque uitae habeat in iure Saxonico communi, loca ac interpretes Ben. CARPZOVIUS (b) congregavit: sed minus tamen auditi sunt. Allegarunt principio Saxones, ad regalium praescriptionem tempus immemoriale requiri (c): sed non inter usallum & dominum reserat, uerum inter principes utrosque imperil. Deinde precarii iure Brandenburgicas postas in Saxoniciis regionibus toleratas esse, dixerunt, quod tan-

Saxoniae E.
lectoris, ubi
Flemmingii.

E 2

tum

(p) Episcopus Monasteriensis; Dux Meklenburgicus; Principes Anhaldini pluresque alii. Taceo S. R. I. ciuitates Hamburgum; Coloniam; Neomagum etiam in Belgio, ubi rex Porussiae mancipes habet rei curatoria.

(a) §. 10. pag. 20. Superius.

(b) Part. 2. Constitut. 3. Def. 3. n. §. 9. p. 397.

(c) Doctores equidem diuersimode hic sentiunt Ben. CARPZOVI. Part. II. Constitut. 3. Definit. 24. pag. 404.

tum duret, quantum duret uoluntas concedentis L. 1. ff.
de Precario. Ast iure Saxonico, CARPZOVO (d) inter-
prete, *precarium* non praesumitur, neque iure ciuili Ro-
mano, quod praeiudicio confirmat *Illustris Dn. STRY-*
KIVS (e). Potissimum tandem fuit, quod dicarent, Saxones,
rem *cursualem* Brandenburgicis non *privatiue*, sed ea lege
concessam esse, ut principi Electori semper fas esset, eo-
dem in suis territoriis iure pro arbitratu utendi. Inde
est, quod *Saxonis postis* iam iam dispositis, *Brandenburgi-*
cae tamen nihilominus pristina iura exercuerint in rerum
hominumque *euectione*, pace omnino Saxonum. Sed cum
impensis redditus non amplius inde responderent, subdito-
rum ac ciuium literis welche ihre sachen und briesse in
das Sachs. Posthaus liefern mußten / Brandenburgico
mancipi a Saxonico ueredario praereptis: hanc statio-
nem non tam iuris, quam utilitatis causa, illi deseruerunt.
Id ergo sibi postea agendum esse, censuit Saxoniae Elec-
tor, ut singulari alicuius uiri cura industriaque iam nunc
institutam *cursualem* in Saxonia melius promoueretur. Pro-
pterea aliorum principum imitatione uoluit, ut supre-
ma CVRSORVM PRAEFECTVRA iure hereditario in
gentem FLEMMINGIANAM transferretur. Ita sibi com-
mendatam quoque habuit hanc prouinciam Flemmingi-
us, ut cum in Polonia cum rege suo absens esset, neque
hoc munere capropter condigne posset de fungi: exerci-
tium sui iuris Kaelio, uiro solerti scientissimoque, pretio
soluto, concessit, ne celerum cura ullo tempore neglige-
retur. Quo etiam rectore hodienum *postarum* iura in
maius semper in Saxonis effluerunt.

§. XVIII.

(d) Part. II. constit. 41. Definit. 18. num. fin.

(e) De Cautelis Contract. sect. II. cap. 2. §. 6. p. 163.

HEREDITARIO.

37

§. XVIII. Unicum adhuc vicina e gentis exemplum proferemus ducum *BRVNSVICENSIVM*, ut, quae ratio postarum in horum quoque ditione sit, aliquantum possit constare. Ut in plerisque aliis Germaniae regionibus; ita in his quoque cura neglecta fuit rerum cursualium. Manet autem gloria inchoati operis hominem gente Italum, e familia *STIGENELLIORVM*. Hunc enim *GEORGIVS WILHELMVS*, qui *Cellensi* tractui imperat, ex Italico obuiam factus est, secum in Germaniam adduxit. Deprehendit mox in iuvene Italici ingenii incredibilem soleritiam & sagacitatem. Et cum fidem quoque nutritori in lenioris momenti negotiis, ubi tyrocinia posuerat adprobauisset; mereri uetus est, ut ad maiora munera promoveretur. In his igitur non postrema eius cura fuit, quam in cursu publico, per utrosque ducatus Brunsuicensi & Luneburgicum disponendo, unanimi trium ciudem stipitis palmitum consensu, adhibuit. Cessit feliciter opera, & impensas, principio factas, opimi e celerum cursu prouentus longe superarunt. Factum est autem, ut cederet *Sparta* sua institor, & aliqua summa, sibi eapropter a *PLATENIIS* numerata, acquiesceret. Facile postea fuit *Francisco Ernesto Libero Baroni ac nobili domino de PLATEN*, quod primarius Aulae Hannoveranae minister esset, ut uniuersae domus Brunsuicensis Principes supremam postarum prefecturam, cum iure hereditario, in utriusque sexus posteros duraturo, ipsi deferrent. Cognoscere hoc licet e prooemio *Constitutionis de Cursu publico anno 1682*. Cellis excuso, quod his verbis absoluitur: Nach demmalender *SACERDOTALICHEN* Herren Herzoge zu Braunschweig u. Lüneburg Durchl. Durchl. Durchl. dem Geheimen-Rath und Ober-Hof-Marschalln

E 3

franz

IN BRYNSVI-
CENSI ducatu
ubi Comes
de PLATEN.

Franz Ernst Frey- und Edlen Herrn von Platen/ und dessen Nachkommen und Descendenten Männ- und Weiblichen Geschlechtes das Generalpostamt in den gesamten Hochmälten Fürstl. Hauses Fürstenthümern/ Graff-Herrschaft und Landen/ zu einem feudo promiscuo gnädigst conferiret: so ist wegen dessen Einricht ur:d Führung die vorhin in diesem Höchstbl. Fürstlichen Hause errichtete Postordnung revidiret/ und auf nachfolgende Maße eingerichtet worden. Woran sich so wohl ermäldter Oberhoffmarschall/ als General Erbpostmeister und dessen mit beschriebene als auch insgemein iedermanniglich in diesem Fürstenthum und Landen sich gebührend zuachten. Atque hanc supremæ postarum praefecturæ prouinciam PLATENI, quorum familia postea ad dignitatem COMITVM S. R. I. euecta est, etiamnunc solent exornare. Id aduersione dignum est, quod tamen celeres suos in Guelferbutana ditione etiamnunc TAXIVS habeat, ueredarios iuxta, quos in eadem regione disposuit Comes de PLATEN. Ita enim cum Cæsareo conuentum esse constat a principibus istis: *Das die Käyserl. die reitende/ un der Landesherr die fahrende Post halten und führen solle.* In primis postquam TAXIVS voluntate piissimi principis Rudolfi Augusti praefecturam harum postarum in subfeudum concessit LAVTENSA C. CLIS. Quamuis enim de longissimi etiam temporis possessione Taxios facile remouere potuissent duces Brunswicenses, ciuitate huius nominis, quae libera S. R. I. esse uoluerat, in ditionem, pristino, quod habuerunt, iure, redacta arg. L. 5. & 7. ff. de fundo dotali & quod satis manifestum sit, exinde iure dantis extingui etiam ius accipientis arg. l. II. ff. quemadmodum seruitutes amittantur: melius tamen consuli causae huic existimarent, si omnia pace TAXIORVM amice componerentur. Ceterum nihil inusitati est, una eadem-

que in urbe & Caesariis & Principum imperii postus offendit,
cuius exempla non solum in Brunsuicensi; sed etiam in Ham-
burgensi, Colonensi aliisque ciuitatibus reperiuntur. Ita etiam
Kilonii Holsatorum & Dania regis & Ducis Slesuicensis diuer-
sa posita inueniuntur: ut cuique liberum sit, literas res-
que illi, an huic uelit committere. Sed ad iura progressum
faciemus, quae e feudo cursuali soleant prouenire.

S. XIX. Dubitari omnino posset an postarum iura
inter res feudales debeat referri. Principio enim uero
admodum simile uidetur, *feodum*, siue, ut hodie scribi-
mus, *feudum* a uerbis dici *saben* & *Ode*, quorum illud in
Lingua Romana est, *accipere*: hoc, quod peregregie Io-
hannes SCHILTERVS (a) edocet, idem ac *fundum* notat.
Plenum enim fundi dominium *allode*: minus uero ple-
num seu utile *feuode* quondam dicebatur, quasi *fundus* ab
alio in beneficium acceptus, quae fere ratio etiam nunc
est uerbi *empfaben*. Deinde *feudo* ordinarie res soli aut
immobilis confertur aut solo cohoerens 2. *Feud. I. 1. in fin.*
Verum enim uero, quod ad *primum* attinet, satis est, tra-
ditam *feudi* uocabuli originem de plerisque tantum ue-
ram esse, aliam quoque *feudi* eamque legalem deriuatio-
nem a *fide* aut *fidelitate* 2. *Feud. 3. §. 1. uerbis fin.* Quam
tamen ego propterea non adprobo, quod facile sciām,
quoties philosophentur legislatores, toties eos paedago-
gice tractandos esse, atque ab illis, si meliores se offerant
rationes, nullo piaculi crimine, secedi. Alterum, quod
concernit, etiam illa quae juris intellectu, pro immobili-
bus tantum *babentur* 2. *Feud. 1. fin.* in *feudum* dari possunt.
Res corporales & *incorporales* adeoque & *iurisdictiones*; *regas*
dia; *quin* & *officia publica*, uti *Erb-post-ant die Erz-Erb-*
und

An Postarum
iura inter res
feudales pos-
sint referri.

(a) In Libello eruditissimo utilissimoque de natura successionis Feudalis cap.
I. s. 3. p. 3. & plenius in glossario Alemanno, cuius specimen vidimus,
ante triennium Argentorato transmissum.

und Hofämtr/ uerba sunt illuſtr. COCEII (b). Huius generis feudorum exempla in Germanico imperio allegauimus superiorius (c) quod Galliae etiam antiquissimis consuetudinibus egregie confirmat Anton. Dadinus, ALTESERRA. (d). Omni ergo iure Job. Guilielmus ITTERVS (e) scribit: supremum etiam officium postarum in imperio das General Reichs-Post-Amt non minus BENEFICIARIA lege ab imperio dependet. Ipsae enim inuestiturarum literae hereditariam Postarum praefecturam feendum dicunt: Haben Ihm das General Erbpostamt zu einem FEVDO promitcuo gnädigst conferiret (f). Et aliae (g): Haben ihm des Oberste Postmeisteramt zu einem MANN-LEHEN gnädigst angesezett verwilliget/ und VERLEICHEN. Neq; alio scribendi genere LL. & sanctiones imperii utuntur. Capitulatio Iosephi (h): Die Verfüigung thun/ daß unser General-Oberste Reichs-post-amt in seinem esse erhalten/ insonderheit aber der damit BELEHNT General-Reichs-Postmeister wider alle Eingriffe gehandhabet werden solle.

Feudum cur-
fiale an pro-
prium?

S. XX. Cum uero duplicis generis feuda sint propria & impropria, id quoque expediri debet, in quonam genere postarum iura sint reponenda. Sed uero cum nondum inuicem conuenerint doctores, quid his uocabulis intellegi uelint: neque hic alia decisio dari potest, quam cum certo discrimine facta. Vir illustris Samuel STRYKIVS (i) numerum impropriorum feudorum, non sine rationibus,

(b) In Hypomnematis. Iuris Feudalis Tit. V. §. 1. p. 55.

(c) s. 2. p. 2. loco superiori.

(d) De Feudis Galliae cap. 3. p. 12. cuius loca Itterus exscriptit.

(e) De Feudis Imperii cap. 8. p. 430.

[f] Ita Brunsuic. diploma, quod hanc Spartam diximus Plarenii de latam fuisse

(g) Literas uide apud Hoernigkium. Cap. 6. theorem. 3. p. 58.

(h) Articulo XXXIV. & Leopoldinae XXXV.

[i] Integro capite 4. de Feudis impropriis.

bus, auger. Ad haec igitur dogmata si *feuda cursualia exegeris*: ob quam plurimas causas inter *impropria* erunt referenda. Primo enim ratione *acquisitionis*, quod *cursualia feuda*, ut in Brunsuicensi ducatu uidimus, promiscua sint, quae ad *faeminas seruitiorum* fere inhabiles, deuoluuntur. Deinde etiam *conditionalia* esse uidentur pleraque *feuda postarum*, ubi certa tantum seruitia, in literis inuestiturae expressa, vasallus praestare tenetur, ut non ad alia, quae exigi in proprio feudo possunt, sit obligatus. Post a multis *cursualia feuda* (vix *Post-Lehen*) inter feuda *Gastaldiae* 1. *Fend.* 2. referuntur; quae ob eandem forte causam *impropriis* solent accenseri. Sed aliis uolupte est, *impropriorum* feudorum classem *angustioribus limitibus* circumscribere, &, exempli loco, feuda *conditionalia* inde eximere, quod *seruitium nominatum*, quale esse debeat, in proprio etiama feudo exprimi posse, videatur 2. *Feud.* 23. Verum mallem, adhuc dum tueri *dogma Strykianum*, quod prolatus textus quidem dicat, *feudum*, esse sive *seruitium NOMINATIM*, quale esse debeat, expressum sit, sive indeterminatae sit promissum; at inter propria, an uero *impropria feuda* 2. *Feud.* 61. referri illud uelit, hic non definitur.

§. XXI. Non iniuria forte *doctores* incusat ITTE-^{an Feudum}
RUS (k), quod Germaniae quaevis *feuda* in classes dispo-^{Guardiae.}
nant, consuetudinibus Longobardici: solennes. Ita enim
Fieri,

(k) Capite 3. de Feudis Imperii C. 2. p. §2. Hanc, inquit, doctrinam iuris feudalis Longobardici nonnulli cum moribus nostris conciliare nituntur, sed plerumque sucessu non admodum felici. Cum enim siue cuique populo etiam inter Germanos peculiares leges confuetudinesque quondam fuerint, iisque non abrogatis, sed saluis ius civile & una ius Longobardicum in Germaniae foro receptum sit, & publici quoque statutus ratio ab imperio a Longobardorum regimine multis modis discrepet: mirum non est, uni reipublicae destinata ad aliam non tuto applicari.

fieri, ut propter nominum peregrinorum affectationes ipsis iuribus patriis uis inferatur & maxima hinc uocum rerumq[ue] suboriantur confusio. Quam absurde enim sit, quando *feuda principum imperii nostri cum capitaneis regni Longobardici* commiscentur aliaque committuntur, quae toto coelo inuicem differunt, ut plerorumque in iure publico errorum ortus successusque apud ineptos consuetudinum feudalium doctores quaeri ac offendi posse, existimauerim. Idem ergo mihi quoque hic censeo esse caendum. Cum enim *cursu* *alia feuda* pri-
Feud. 6. stinis temporibus prorsus ignorata fuerint, quae enim
 inuestigatio instituetur, in qua demum consuetudinum feudalium classe haec fuerint reponenda. Evidem o-
 lim *Iohannes SCHILTERVS*^(l) ea instar *feudi Guardiae* se habere existimauit, quod custodia rei pro mercede commissa esse uideatur 2. F. 2. Verum si *guardiae* (m) & postarum *praefecturae* diuersitates inuicem expenderitis: parum *buic ex illa* remanebit. Ibi *puaedium*; hic *celerum iura* committuntur: ibi *res corporalis*; hic *res incorporalis*: ibi *usus rei alienae*; hic *propriae*, suis enim impensis ueredos & instituunt *praefecti* & alunt; ibi plerique *fructus naturales*; hic *industriales* tantum & ciuiles: ibi custodia ad *dies uiae* uel ad *certum tempus*; hic iure per-
 petuo

(l) In dissertatione inaugurali, quam an. 1671. Ienae defendit praefide Christoph. Philip. Richtero; de cursu publico & angariis & parangariis cap. 1. s. 9.

(m) Nobis eriammunc in uernacula ein VVardein. Tale quondam feudum VVARTENBERGICORVM Comitum maiores habuisse, plura argumen-
 ta fidei faciunt. Cum quod NOME*N* inde sumplerint: tum etiam quod a CLAVA, genere armorum, quo stationem in specula tuti sunt, KOLBIT dicantur: imo insignia quoque eorum CLAVIGERVUM sstant. Ut adeo VVartenbergicos S. R. I. BVRGGRAVIOS fuissent, quem certissimum sit.

petuo ac hereditario & quae alia sunt genera differentia-
rum. Idem fere iudicium de sententia illorum est, qui
feudis Graftaldiae ^{1.}, F. ^{2.}, cursualia adcentefat. *Graftaldus Graftaldiae.*
idem fere fuisse censetur, ac ille, qui hodienum in uer-
nacula audit ein *castellan*, quod locis testimoniisque an-
naliū medii aeuī confirmant *Ant. Dad. ALTE SERRA*
⁽¹⁾ & *Carolus du FRESNE* ⁽²⁾). Sed siue Graftaldiae uasal-
lum administratorem dicas negotiorum domini; siue a-
ctorem aut procuratorem eius; siue eriam rei oecono-
miae praefectum: ingens iterum inter hoc & cursuale
feudum comparebit discrimen. Neque ius *feudale Ale-*
mannicum caput habet nostro argumento admodum ad-
fine. Quae de feudo *Ampachiae* cap. *CXII.* aut in se-
quente de *curiae* feudo von *Hove*-Recht-Lehen leguntur:
parum iterum huc faciunt. Quid quod *Ampachiae* iura
cum *Graftaldiae* feudo proorsus contulerit *Iohannes SCHIL-*
TERVS ^[p.], ut adeo modo traditas difficultates secum ha-
bere videatur; si huc uolueris adplicare. Idem de *Saxoni-*
cis consuetudinibus dicendum, qui hoc casu nihil fere
abeunt a decretis Alemannorum. Me igitur existimam
te, sincere magis dicitur, *nouum* in hoc iure caput me-
rari *feudum cursuale Post-Lehen*: cum nullum fere exha-
stenus recensitis, possit occupare.

§. XXII. Plura etiam singularia iura in aliis casi-
bus occurrent, quae a communib[us] rerum *feudalium* curfuali foec.
praeceptionibus abire & quodammodo differre uiden-
tur. F. ^{2.}

(1) *De Feudis Galliae* cap. 3, p. 12.
(2) In *Glossario Latin.* subh. u.
(3) In notis ad *Codicem Iuris Feudalii Alemanni* cap. 112, & seq. p. 396, seq.

Excluduntur. Nequit in feudo succedere foemina¹. Feud. 3. ubi haec
 bae, ipsi legibus remoueri dicitur; neque proles ex foemineo
 sexu descendens². Feud. 11. Atque idem fere moris suis
 se iure feudali Germanica, ostendit Iohannes SCHILTE-
 RVS (q.). Evidem communes etiam rerum feudalium
 praeceptiones, foeminas in feudi successione admittunt,
 quoties uel inuestitura; uel pacto; uel principis singulari,
 gratia sequiori sexui succurratur 1. Feud. §. 2. filia. Ve-
 rum enim uero extra hos quoque casus nouas plane in
 feudo cursuali rationes habendas esse, existimauerim. Ra-
 tio legis est anima legis. Quod si igitur hic cessent o-
 mnes causae, propter quas foeminae a feudali successione
 alias excluduntur: ipsas quoque leges uim suam perde-
 re, crediderim. Et uero singula sigillatim intuebimur.
 Cardo rei in 2. Feud. 30. uersari uidetur, ubi mutus; sur-
 dus; caecus; claudus, uel aliter imperfectus, etiam si na-
 tus fuerit, feendum retinere non posset, quia ipsum seruire non
 ualeat. Sic dicimus in clero, in FOEMINA & in similibus.
 inde prona consecutione arguo: qui seruitia feudalia
 praestare non posset, ille a feudali successione iure excluditur.
 Recte igitur sit, ut foeminae remoueantur a feudis, ubi
 militaria seruitia exiguntur 2. Feud. 28. Quamuis enim
 de heroinis ueterum historiae supersint, plura tamen sunt
 quae foeminas in re militari impedire uidentur. Eac-
 dem etiam a feudis palati ob eandem causam arcentur,
 quod maresballi; Pincernae aliorumque munerum offi-
 ciis non sine dedecore quodam foeminae detungi possint.
 Quapropter A. B. quoque decreta easdem a successione
 in electoralibus excludunt. Sed si scribere debeo, quod
 sentio; magnam semper cum in Germania, tum in aliis
 regnis

[p] In Commentario amplissimo iuris Alemanni ad caput 3. p. 53. seqq.

regnis, quod Gallia sua Iob. BODINVS (q) testatur, diversitatem fuisse, reperio inter illa feuda, quae a foemina neque possideri quieverunt neque per foeminam in masculum heredem transferri 2. Feud. II. §. proles & inter haec, quae foeminae quidem non ipsae possidere, sed tamen in masculos suos heredes transferre potuerunt. Neque reperi, haec ab ullo doctore ad mores Germanorum rite aestimatos fuisse. HABES aliquot loca in GERMANIA PRINCIPE (r): sed plenior tractatio requiritur, in aliam forte occasionem differenda. Quod enim Iohann. Marschallum SCHILTERVS (s) diploma allegat in quo officii mare- amptiehen foeminae in- schalli feudum foeminae delatum sit, huc parum facere dulnum. uidetur. Non enim quaerimus, quid pacto aut gratia. domini fieri possit; penes quem est, in quo quis etiam feudi genere seruitia uassallo remittere 1. Feud. 8. §. 2. Cum ergo in neutro genere ex hac tenus recensitis servitiis postarum praefectura uersari videatur: non video, quare foeminae eadem hic ac ibi lex data esse, existimetur. Quod si enim cetera uassalli officia 2. Feud. 7. descripta, perlustro ne ipso quidem reperio, quod a moribus foeminarum abhorrete, videatur. Equidem LAVDENSIS, quod in 1. Feud. 1. §. 3. Godofredus adnotat, in contrarium aliquid moueri uidetur: feendum datur non tantum iuuandi domini gratia, sed ut eius SECRETA non EVVLGENTVR. Ideo que foeminae ea de causa ad feudi successionem non admitti uidentur. Sed arbitror, dominum, qui literas transmis- tit, hoc casu prudentius tacere, quam postarum praefe- F 3

(q) Lib. III. de Republ. cap. 5.

(r) Lib. II. de Regno Poruss. cap. 3. §. 6. pag. 99. Lib. III. de Elect. Boio- ane cap. I. p. 14.

(s) In Comment. Iuv. Alem. p. 400.

Et taciturnitatem in eo experiri. Ut praeteream, propter unius atque alterius mulieris loquacitatem hanc infamiae notam uniuerso sexui non sine quadam iniuria iniuri. Et sane exempla satis manifesta sunt, foeminas quoque postarum praefecturis coadigne defunctas fuisse. TAXIA comes, anno 1640. & sequentibus specimen luctuulentissimum edidit. Illa enim non solum cursus publici curam per uniuersum imperium cum summa laude gessit; sed etiam inuasa a PARIS alisque iura acriter defendit; ut uiris nihil quicquam in obeundo munere postponi mereatur(t). Quamuis igitur, quod supra (u) scriplimus, Brunsuicensi domui placuerit, postarum praefecturam genti PLATENIORVM in feudum promiscuum conferre: non tamen principes hi seruitia feudalia uasallae foeminae remittent, quod alias fit i. E. 8. si feudum ad hanc, nullis masculis superstribus, fuerit deuolutum.

An possessos
feudi cursua-
lis SVEINFEV-
DARE possit
inferiorem
magistrum
postarum.

§. XXIII. Non parui etiam momenti quaestio haec est, quid iuris sit in SVBFEDO CVRSVALI. Vtrum uassallus, domino inconsulto; aut hic, inscio illo, subinfendare possint inferiores magistros aut mancipes postarum. Obtentivder der Lehens-Herr befugt sey/ ohne des General-Erb-Post-Meisters Einwilligung einen Post-Meister; Post-Halter; Postillion; nam idem de singulis iudicium est, unter der Eigenschaft eines Affer-Lehens mit seinem Dienst zubeleihen; oder ob auch solches der General-Erb-Post-Meister/ohne Lehens-Herrliche Einwilligung/thun könne. Prius iure meritoque negarunt Ieti Leodienses, a Taxiis propterea consulti quod Caesar quibusdam imperii ciuibus tabellariorum iura concessisset, quae cursuali feudo, Taxiis collato, damnosa esse, uidebantur. Quamuis uero in hoc ca-

(t) Acta LONDORPIANA hic consuluntur, in locis s. XV. 28. laudatis.
Confer. Ludouicum HOERNIGKIVM cap. 6. Theorem. 3. p. 64. cap. theorem. 4. p. 18.

cum Leodiensibus non sentiam, de quo mentem meam superius (u) declaraui, argumentum tamen omnino adprobandum esse, arbitror: quod anteriori *infeudationi posterior* nulla obesse, ac damnum adferre possit. Negabitur itaque domino ius *subinfeudandi*, sine consensu auctoritateque uasalli. Quod si uero dominus uasallo praefecto non omnem fructum *cursualem* concessit; sed certam partem tantum instar salarii aut *fendi soldatae*, de camera aut de cauenda, 2. Feud. 1. sub fin. 2. Feud. 2. §. 1. ut magis feudum DE cursu, quam *cursuale* dici mereatur, tum nullum impedimentum est. neque enim decedit aliquid fructibus uasalli, quam *subinfeudandi* iure dominus pro suo arbitratu uti queat. Alterum quod attinet, an uasallus *subinfeudare* possit, sine domini directi consensu. Atque hoc uniuersim leges ei largiuntur 2. Feud. 3. §. 1. per feudum tamen 2. Feud. 9. §. si uero 2. Feud. 34. §. 1. Quæ uerba clarissima sunt: *similiter nec uassalus feendum sine voluntate domini alienabit: in feudum (subfeudum) tamen recte dabit. Si secunda persona (subinfeudatus uel subuassallus) sit talis, quae feudo servire possit. Ut si dans miles est & ille, qui accepit miles.* Neque ego dubitauerim, in supremi postarum praefecti arbitrio poni, ut mancipes & inferiores postarum magistros hoc munere inuestiat ac *subinfeudet*. Quod literae inuestiturarum TAXII ac PARII

con-

(u) An. 1637. uidua TAXIANA litem intendit Noribergensis, Colonensis, Augustanis, Ulmensibus, Francofurtanis atque pluribus ciuitatis aliis: ne tabellarii earum literas resue alias eucherent, quae CURSV PUBLICO possene transferri! Es sollte das bottemwesen in den Stätten aufgehoben / oder doch von denselben nichts angenommen werden/welches auf der Kaiserl. Reichspost fortgebracht werden könnte/ uid. Hoernigk cap. XIX. Theorem. I. p. 299. seq. & superius p. 14. laudata von bottemwesen dissertatio; ubi etiam *soldata* p. 19. quid se ipsa fententiam, breuijter exposuit.

confirmant, quae hanc facultatem his uerbis profiteri, uidetur! Dass Sie das General-Erb-Post-Amt und was demselben anhängig/als ein männlich Regal und Lehren innen haben/nutzen/nießen und gebrauchen/und damit wie sichs gebühret auch dergleichen Manns-Lehren Art und Eigenschaft ist/ disponiren verfahren und handeln sollen und mögen. Ut adeo mirum non sit, exempla nos eorum protulisse, qui *subuasalli* sunt Taxiorum. Neque est, quod dicant, aliam forte rationem esse in *feudis aulicis*, quae habilem ac dignam ministerio personam uelint. Id enim curare debet *subinfeudans*, ut deligit *subuasallum* seruitorum dexteritate non disstitutam. Quid quod patrii mores manifesti sint. Nam S. R. I. Archiofficiales suo arbitratu subofficiales cum Imperio constituant, tum in aula Bambergici antistitis. Alter uero iterum sentendum est, si dominus supremo praefecto rem cursoriam aut non plene in feudum conserat aut ius sibi claris uerbis retineat; ut se arbitro cuiusuis generis mancipes postarum & uocentur & promoueantur. Quo casu id iuris *domino* potius dandum est, ut *subuasallos* non toleret, nisi quos ipse fecerit, inscio ac inconsulto uasallo.

Miscellanea
questiones
obiter factae
ex iure feu-
dali.

§. XXIV. Plura essent, quae ex iure *feudali* cum hereditaria celerum praefectura conferri ac disputari possent, sed prolixioribus esse, non licet ob rationem instituti. Quaedam tamen uel obiter proderit attigisse. Quod *cursoriale feudum* e numero sit *INDIVIDVORVM* adeoque in filium primogenitum successione debeat deuolui 2. Feud. 55. §. I. uerbis, *praeterea* (2): quod inter *REGALIA* mereatur referri 2. Feud. 56. quod tanta eius dignitas, superiorius (a) descripta, ut omnino *NOBILITARE*, aut non-

(2) Nisi uisum fuerit domino, praefecturae cursorialis limites per diuersos prouinciarum tractus inter plures dispergiri.

(a) §. XII. & XIII. exemplis rationibus prolatis.

nōn nisi personis nobilibus (b) conferri posse; videatur quod a domino, nisi ob feloniam (c) REVOCARI nequeat i. Feud. 5. i. Feud. 17. 2. Feud. 24. quod etiam sine IURISDICTIONE conferri (d): & certa tantum fructuum PARS sub eo intelligi possit: quod CULPAM hoc casu peregrinantis praestet dominus, alias uasallus (e): quod idem saepius ius PENANDI adiunctum habeat (f): quod non amittatur mutata VIA cursus publici (g): quod ALIENARI non possit: quod facultas literas proscribendi Zeitungen zuverbiethen/ nihil cum eo habeat commune (h), & quae plura sunt generis eiusdem in aliam, occasionem reiicienda.

(b) Uti de feudi Palarii non Hofrecht' lehen e. cap. CXIII. Iuris Feudalis Alemannici docet Schilterus in commentario ad h. l. p. 399.

(c) Felonia, der Echel Fehler alter forte hic atque in ceteris fendorum generibus debet definiri. Scilicet, si principis literas resignet uassallus, quamvis etiam nemini eas prodiderit, si cursus publicum negligat, cum gravissimo, quod s. 4. p. 4. aduertimus, damno huius regalis. Et quae eius generis alii sunt, quae in aliis feudiis ad felonie crimen sequuntur referri.

(d) Exemplum habes in Brunsuicensi ducatu, superius proditum s. 18.

(e) Solide & ad ciuilium iurium doctrinas controveriam inter curforum praefectos ac peregrinantes aut rerum amistarum dominos tractat Andreas OCKELIVS de Regali Postar. iure cap. 8.

[f] Exemplo Reinhufani da die Wilsbahn mit dem Post-Regal verknüpft Hoernig: cap. XVIII, Theorem. 17. p. 278. Ita das Rheinhaußsch. Post-Amst coniunctum habet ius uenandi ex codem memorat Samuel Coceus c. V. s. 3. pag. 38.

(g) Exemplum habes apud MEVIVM Part. I. Decis. 102, quod Examinae Emeran AKOLD cap. IV. vni Post-Regal & idem auctor, uero nomine modo laudatus, Andreas OCKEL de Regali postarum iure, pag. 130.

[h] Quod praefecto Postarum id tantum officii iniunctum sit, ut literas sedileiter curer perferri. Literarum igitur commercia LL. adstringere, & pro reipublicas statu tollere: maioris potestatis est. Venusta dissertatione STRTKII Kiloniensis hanc controveriam tractat de iure No. polluarum.

Syllabus an-
norum de iu-
re postarum.

§. XXV. Id restare, uidetur, ut, cum aliquid spatii superesse, uideamus, potiores de iure postarum AVCTO-
RES hic quantum licuerit, enumeremus. In prima eo-
rum classe illi reponendi sunt, qui hoc argumentum ex IN-
STITUTO tractarunt. Inter hos autem non occurrit an-
tiquior LUDOVICO von HOERNIGK. Is enim, spe-
ciminis loco, ut in utroque iure doctor appellaretur dis-
sertationem de REGALI POSTARVM IVRE scripsit habuit-
que Marpurgi Catorum 1639. Haec, ob argumenti noui-
tatem, eo adplausu excepta est, ut uiri eruditii & Taxiis
maxime, quorum intererat haec scribi, auctoris industri-
am, suis commentariis passim transmissis, adiuuarent ex-
citarentque. Inde igitur in iustae magnitudinis librum
Academica lucubratiuncula excrevit, &, cum etiam sic gra-
tiam legentium habuerit, est primum edita Viena 1649.
postea iterum iterumque fuit recusa. Reperies in eo a)
ingentem & tantum non immanem laudatorum scriptori-
um multitudinem ac turbam b) uariarum copiam rerum
c) neque obiter, sed cum cura tractatum argumentum.
Desideres autem in eo a) partium studia, pro Caesar &
Taxiis, quorum sensus ubique fouet cum injuria ciuium
imperii, quibus omnia cursus publici iura in territoriis
eorum negat insciaturque b) commixtionem iuris ciuilis Ro-
mani & publici in imperio Germanico c) in his peregrina,
neque Westphalicis tabulis, quo tamen tempore scripsit
auctor, congrua principia.

GERHARDVS MAGYBNSCH Effendia West-
phalis ipse etiam inaugurali disputatione hoc argumentum
tractauit de REGALI POSTARVM IVRE Argentorati 1667.
usque ad lit. H. Sed, uerum fatear, praeter nouum &
in nimjetate peccantem ordinem, parum omnino est,
quod non praeoccupauerat iam Hoernigkius. Admiseret
qui-

HEREDITARIO.

quidem nouas quasdam ex iure ciuili & feudalitati quaestiones: sed operaे pretium fere non est ea consulere. Id ubique pater, auctorem in scripto tyrocinium posuisse.

JOHANNI SCHILTERO, iuueni quoque uisum est inaugurali specimine in haec materia uersari. Nam Christophero Philippo Richtero praefide an. 1671. Ienae disputauit de CURSV PUBLICO Angariis & Parangariis. Verum in eruendis antiquitatibus iuris Romani & tituli codicis de cursu publico, castigandisque interpretibus praeclaram operam posuit: cetera, quae iuris publici sunt, uix indice digito attigit.

WILHELMI ROMANI Liechtensteinensis dissertatio, praefide Iohanne Volkmaro Beckmanno 1664. Ienae de IVRE POSTARVM facta citatur. Quae cum nobis ad manus non sit, nolumus alienis oculis uidere. Hactenus in Romano idiomate iura postarum descripta fuerint. Cum uero primarius in quadam inferioris Saxoniac aula administrator uellet, ut haec materia patrio sermone explicaretur, ingenti commodo praefectorum & mancipum in Germania: hanc prouinciam exornandam sumpsi *Andreas OCKELIUS* Consul ac Scabinus huius ciuitatis edito opusculo: gründlicher Unterricht von dem aus Landes Fürstlicher Hoheit herpringenden Post-Diegel den Char und Kürjen des H. R. R. kürzlich fürgestellte und Herrn Ludolff von Hornigk irrgren Meinung entgegen gesetzet durch *EMERITUS VEROOLD* I. V. L. Halae 1635. Vix enim digerere poterat eruditus auctor somnolentiam Germanorum, inter quos Hornigk tam diu impune peccasset & tantum non alios omnes in eundem induxit et errorum. Igitur discussit argumenta Horniggiana & principibus nostris postarum iura in suis territoriis, qua poterat solertia, adsernit vindicavitque.

G 2

Non

Non forte expectauisset aduersarium rerum gnarus
eo tempore, quo in cunctis fere Germaniae angulis ipso
usu ac legum publicarum sanctionibus *cursus publicum*
in territoriis suis principes *dispositum* habent. Excitarunt
tamen studia *Taxiana CAESAREVM TVRRIANVM*, qui
personatus auctor hoc uolumine innoruit: *Glorwürdi-*
ger Adler / das ist gründliche Vorstellung der Kaiserl.
reservaten / absonderlich aber von dem Thr. Kaiserl.
Maiest. reservaten postregal im ganzen Römischen
Reich und alle dessen Provinzien / dem hiezu gesetzet
Hornigk uindicatus & de male practenso a principibus quibus-
dam peius defenso a Lic. Emerano ab Aekolt provincialium Po-
starum iure triumphans 1694. 4t. Sed facile condonanda
auctori prolapsio. Nam a) animum a uulgaribus ac passim
confessis erroribus nondum purgavit; sed ueteranorum ly-
ra oberrat b) statum imperii gentis Romanae cum Germa-
nico passim commiscet c) ius publicum cum priuato con-
fundit d) ubique ostendit ingentem imperitiam in monu-
mentis historiarum.

Quadriennio igitur post *ANDREAS OCKELIUS* huic
antagonistae respondit, libro promulgato: *de regali postarum*
iure Electorum principumq. imperii, quo in anibus oppositionibus
Dn. Caesarei Turriani respondetur. Halae Maydeb. 1698. 4t. Atq;
intra hos limites haec quoq; stetit haec disputatio. Co-
nariibus autem Ockelianis haec gloria debetur, quod primus
animum sumpserit pro libera horum iurium assertione.

SAMVEL COCCEIVS magno parente dignissimus fi-
lius *DE REGALI POSTARVM IVRE* disputationem Acade-
micam in *Viadrina* instituit an. 1703. 4t. Gratissima in opu-
sculo rerum, quaestionum, legum ac interpretum varietas
pretio boni iudicii dignissima. *Quamuis omnia breuiter*
summatimque tractata sint.

Id.

HEREDITARIO.

53

Iacobi Ernesti THOMANI disputatio Academica de TABELLARIIS von Botten/ Heidelbergae prodiit 1682. iam Superius (§. VIII. p. 14.) citata.

Iacobus REICHIVS, Elog. Professor. antiquis literarum & iuris Romani inuicem monumentis collatis, de DIPLOMATIBVS & TRACTORIIS von Post und Rost Zetteln differuit edit. Regiononti 1678.

Daniel. MEVIVS Part. I. Decision, CII. in hac etiam classe propterea reponendus, quod iura ordinum in disponendo cursu publico primus fere sit contutus.

Abasueri FRITSCHII caput XI. Electorum iuris publi- ci admodum memorabile est, cum de IVRE POSTARVM ex instituto agat & principum imperii literas exhibeat, quibus illi hoc argumentum contra Caesarcos defendunt. Qui hanc materiam obiter attigerint, sio fere loco in ipsa dissertatione nominati sunt. Consulendi GLOSSATORES in titulum codicis de cursu publico: rerum FEVDALIVM interpretes in locis de regalibus ac feudiis impropriis: PVBLICORVM iurium doctores in numero reseruatorum Caesaris: peculiares etiam REGALIVM scriptores pag. 9. citati, quibus addi possunt Carpzonii & Einsidelius in libris uno uolumine exhibitis. Qui vero uterque tritas tantum veteranorum uias, ut alii plerique, sequuntur. Ceterum qui nostrae lucubratiunculae argumentum occupauerit, neminem reperimus. Ut adeo si quid minus adpositae dictum fuerit, ab aequo le-

store ueniam nobis eo facilius pollicea-

mur.

F I N I S.

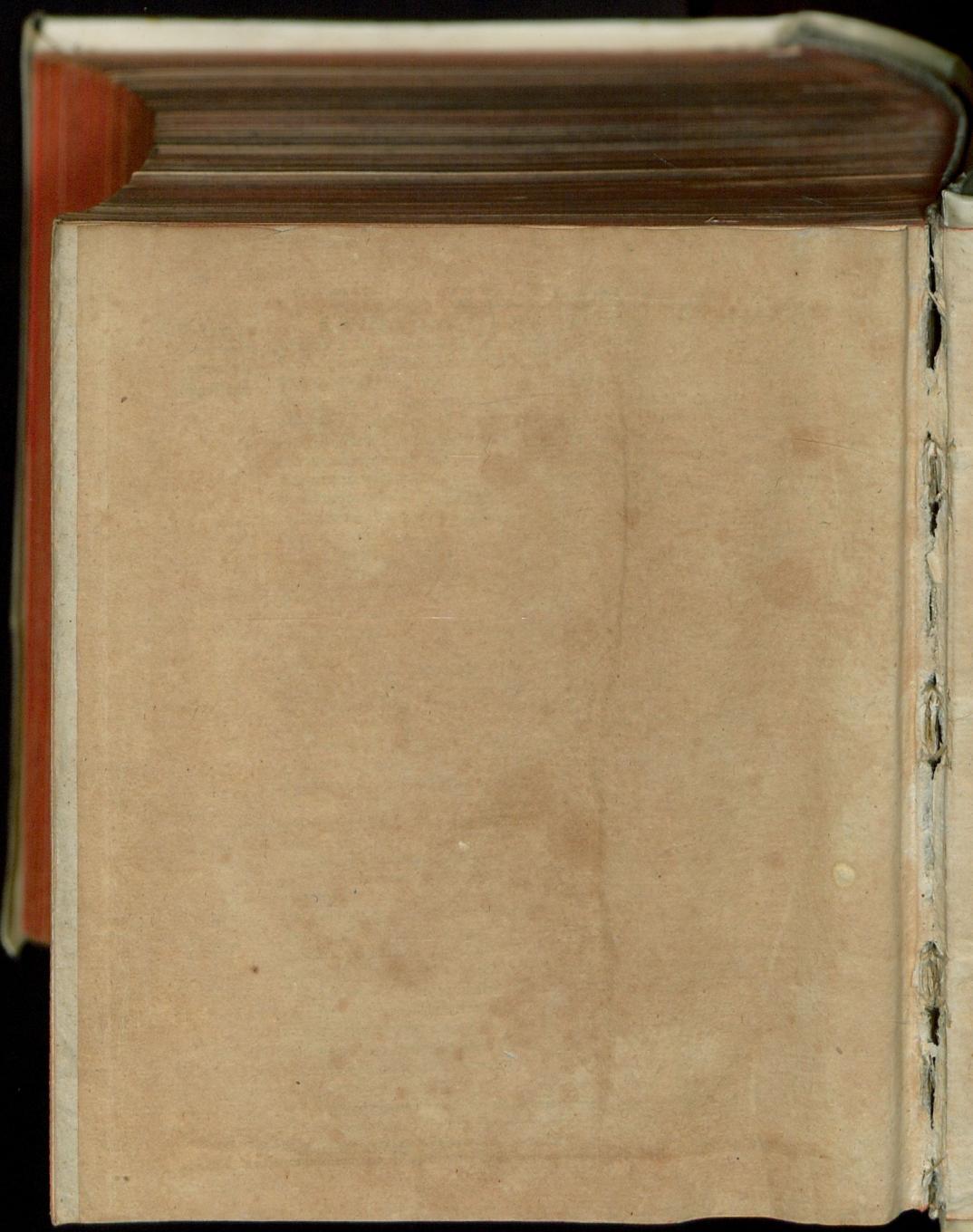
COROLLARIA.

I.
Frustra sunt, qui in controuersiis rerum feudalium, patriis *Sueorum* & *Saxonum* legibus neglectis, omne praesidium ponunt in consuetudinibus *Longobardorum*. Quas tamen in subsidium a Germanis receptas esse, largimur.

II. Feudum *cursuale* (*Postlehen*) cum penitus ignouerit antiquitas: frustra sunt, qui in iuetustis legibus ei classem adsignant. Neque *Gastaldiae*, *Guardiae*, *Soldatae*, *Ampachiae* feuda eam tuebuntur.

III. Cursualia feuda in successione *foeminas* admittunt: quamuis illis neq; pacto, neq; principis *gratia* prospectum non sit.

IV. Dantur feuda, ubi foemine non succedunt: quae tamen feudi successionem in masculos heredes iure transmittunt. Haec feudi species ex incorruptis rerum Germanicarum monumentis erui debet, cum nondum in lucem producta sit.

00 A 6429

3

5b.

V3 17

B.I.G.

Black

19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

Farbkarte #13

Centimetres

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

37

Q. D. B. V.

DISSERTATIO IURIS PUBLICI ET FEUDALIS;

DE IURE
POSTARVM
HEREDITARIO,

Vom Recht des
General-Sub-Postamts/

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDER. WILHELMO.
REGNI PORVSSIAE PLVRIVMQUE
EVROPAE PROVINCIARVM HEREDE,

PRAE SIDE

DN. IOHANNE PETRO Ludwigi

I.V.D. Potentiss. Poruss. Regis Consiliaria & Historiographo,
Prof. Publ. & in Duc. Magdeb. Archivario,

PATRONO AC PRAECEPTORE
AETATEM COLENDO,

DISSETET IN PUBLICVM

IACOBVS CHRISTIANVS Schönbech/

Potsdamensis Marchicus,

H. L. Q. S.

D. XIX. MENS. JAN. ccccccIV.

HALAE, TYPIS CHRISTOPH. ANDREAE ZEITLERI, ACAD. TYP.